

KRISLAI

Sen. Wheeler ir
J. L. Lewis.
Skolų Našta.
Gandai apie Taiką.

Rašo A. B.

Senatorius Wheeler, ita-
kingas demokratas, pilnas
baimės, kad Rooseveltas
tempia Ameriką į karą.
Wheeler esąs griežtai nusi-
stąs prieš karą. Jis rudenį
neremsi nei vieno kan-
didato į prezidentus, kuris
nebus griežtas karo priešas.
Šią Wheelerio poziciją re-
mia 96 nuoš. Amerikos žmo-
nių.

CIO lyderis John L. Le-
wis taip pat griežtai nusi-
teikęs prieš šį karą. Jis de-
mokratams ir republiko-
nams grumoją steigimu tre-
čios partijos, jeigu jos to-
liau temps Ameriką į karą.
Lewis siūlo demokratams
nuominti Wheelerį į pre-
zidentus.

Aišku, kad Wheeleris kal-
ba ir Lewisas veikia pasi-
tarę arba susitarę. O gal
jie ir bus tie žmonės, kurie
sukurs taikos partiją. Ge-
riausio jiems pasisekimo.

Amerikos valstybė pra-
skolina ant \$42,967,000,000.
O dar Rooseveltas žada
reikalauti kitų penkių bi-
lionų dolerių karo reika-
lams.

Tos paskolos gaunamos
iš privatinų bankų ir fi-
nansierių. Už jas valdžia
moka aukštus nuosimčius.
Tokiais nuosimčiais kasmet
iš valdžios išdo išmokama
po kelius šimtus milijonų do-
lerių.

Taigi, galų gale, šitą sko-
lų naštą neša Amerikos
žmonės. Jei kada šioje ša-
lyje įvyktų revoliucinė pa-
kaita ir nauja vyriausybė
pradėtų nuosimčius už pas-
kalas nebemokėti, būtų di-
džiausias sąjūdys turčių ra-
teluose.

Visi užginčija, bet gandai
apie karo baigmą aidai vis
garsiau. Jie eina iš Švedijos
ir Ispanijos. Kalbama, būk-
gen. Franco esąs tuo pirš-
liu, kuris dirbąs už Vokietijos
ir Anglijos susitaikymą
pirmą, negu Anglijos mies-
tai ir kaimai bus nušluoti
nuo žemės paviršiaus.

Kiek tuose ganduose yra
tiesos, sunku dabar pasaky-
ti. Iš viršaus viskas atrodo
labai kariškai. Anglija bom-
barduoja Vokietiją, o Vo-
kietija bombarduoja Angli-
ją. Visai nepanašu į taiką.

Anglijos darbininkai ne-
benurimsta. Jie mano, kad
dabartinis kabinetas pilnas
pardavikų, kurie tik laukia
progos iškirsti Anglijai špo-
są. Valdžios tebesėdi Cham-
berlain, Halifax, Wood ir
Simon—visi, kurie Hitlerį
apginklavo ir paruošė ka-
rui. Tegul tie judos, girdi,
važiuoja laukan iš valdžios.

Pasimatysime rytoj dien-
raščio "Laisvės" didžiajam
piknike Brooklyne. Visi
dienraščio prieteliai, visi
geros valios broliai lietu-
viai suplausk Maspethan ir
Klaščiaus parką pasidžiaug-
ti perversmu Lietuvoje.

Roma, liepos 5. — Italų
kariuomenė atėmė iš anglų
Kassalą, Anglija - Egipto Su-
dano miestą su 10,000 gy-
ventojų. Šis miestas yra
centras geležinkelio, vieške-
lių ir telegrafo.

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$5.50 Metams
Užsieniuose \$8.00
Brooklyne \$6.00
Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

No. 158

LAISVĖS

ANTRASAS: 427 LORIMER STREET

Brooklyn, N. Y., Šeštadienis, Liepos (July) 6, 1940

Pavienio Numerio Kaina 3c.

Metai XXX. Dienraščio XXII

NAUJAS, NAZIŠKAS RUMUNIJOS MINIS- TERIŲ KABINETAS

Bucharest, Rumunija. —
Rumunų karalius Karolis
sudarė fašistinį ministerių
kabineta, ir šis kabinetas
liepos 4 d. paskelbė, kad
naujoji valdžia "tikrai seks
Romos - Berlyno politiką"
kas liečia santykius su kito-
mis šalimis.

Naujojo ministerių kabi-
neto galva yra Ion Gigu-
ru, inžinierius fabrikantas,
nuo seniai žinomas kaip
Vokietijos nazių šalininkas.
Dabar rumunų ministerijo-
se yra šeši "geležiniai gvar-
diečiai," rumuniški naziai.

Šis ministerių kabinetas
pareiškė, kad bus įsteigta
fašistinė santvarka, pagal
kurios įsakymus turės būt
tvarkoma pramonė, darbi-
ninkai, lauko ūkis, finans-
iniai reikalai ir viskas.

Pirmasis pareiškimas
naujojo rumunų ministerių
kabineto nurodo, kad jis
stengsis taikiai išspręsti ki-
virčius su Vengrija ir Bul-
garija. Jis taipgi duoda su-
prast, kad žydai bus griež-
čiau persekiojami.

EXTRA!

Francija Sutraukė Diploma- tinius Rysius su Anglija

Berlin, liepos 5. — Franci-
jos valdžia oficialiai prane-
šė, kad jiniai sutraukė diplo-
matinius ryšius su Angli-
ja; tai todėl, kad anglų ka-
ro laivynas užpuolė karinius
francūzų laivus ties Oranu,
francūziškas Alžyrijos prie-
plauka, šiaurinėje Afrikoje.

Francijos Karo Laivai Skan- dinsią Anglų Laivus

Geneva, Šveicarija. — Am-
erikinė žinių agentūra As-
sociated Press praneša, kad
Francija įsakė savo karo
laivams skandinti prekinius
Anglijos laivus.

Francūzų vyriausybė už-
ginčija, kad jos kariniai lai-
vai gražiuoju pasidavę ang-
lam ties Egiptu ir išvien su
jais kovoje prieš Italijos
bombininkus ties Aleksan-
drija.

Pasirodo, kad didieji ang-
lų karo laivai nustatė savo
kanuoles į karinius francū-
zų laivus tenai ir tik tuo
būdu sulaukė francūzų lai-
vus nuo pabėgimo.

Francijos valdžia iš laiki-
nosios savo sostinės Vichy
dabar įsakė kariniams fran-
cūzų laivams ties Egiptu eiti
į kovą su anglų karo lai-
vais, stengtis prasigrumti
pro jų blokadą ir taip grįž-
tį namo į Franciją.

ORAS. — Ši šeštadienį šil-
čiau.

Anglai Sunaikinę, Sužeidę Bei Suėmę Daugumą Fran- cijios Karo Laivyno

London. — Ginkluoti an-
glų jūreiviai užgrobė kari-
nius Francijos laivus stovė-
jusius Anglijos prieplauko-
se: du senus francūzų karo
laivus, du lengvus šarvuot-
laivius, kelis submarinus
(tarp kurių buvo vien-
nas didžiausias pasaulyje),
aštuonis naikintuvus ir apie
200 kitų francūziškų laivų,
kurie buvo apginkluoti kaip
pagalbiniai kariniai laivai.

Francūzų kariniai laivai,
kurie buvo ties Egiptu, pa-
sidavę grumojantiems anglų
reikalavimam ir veikė iš-
vien su anglų karo laivais,
saudydamiesi prieš orlaivinė-
mis kanuolėmis ir bombar-
duojančiais Italijos lėktuvus.

Kariniai francūzų laivai,
stovėjusieji ties Oranu,
prieplauka afrikinės fran-
cūzų kolonijos Alžyro, at-
metė anglų reikalavimą pa-
siduoti, ir dėl to įvyko mū-
šis, kuris tęsėsi 1 valandą ir

27 minutes. Trys Anglijos
karo didlaiviai ir eilė šar-
vuotlaivių su baisiu išėlimu
bombardavo karinius Fran-
cijios laivus ir, kaip sako
anglai, nuskandino vieną
francūzų karo laivą, vieną
karinių lėktuvų išvežiotą,
du naikintuvus ir sužeidė
tris kitus stambius Franci-
jos karo laivus.

Dar nesą žinoma, kiek
buvo užmušta francūzų jū-
reivių toje kovoje; bet ži-
noma, jog buvo daugiau
kaip 5,000 Francijos jūrei-
vių tuose laivuose, kuriuos
anglai paskandino bei su-
žeidė.

Sakoma, kad pirm prasi-
dedant mūšui anglai išsta-
tė šitokių reikalavimus
šiem francūzų kariniams lai-
vams: plaukite į Angliją, į
Jungtines Valstijas arba į
Francūziškas Vakarines In-
dijas, netoli Amerikos, iš
kur Francijos laivai nega-

lėtų patekt Vokietijai ar
Italijai.

Kai francūzų admirolas
atmetė šiuos reikalavimus,
tuoj anglų karo laivai at-
dengė perkūnišką ugnį į lai-
vus buvusių savo talkinin-
kų, francūzų.

Be kitų, dalyvavo mūšyje
ir du stambūs Francijos ka-
ro laivai "Dunkerque" ir
"Strasbourg." Pastarieji,
nors sužeistas, bet pabėgo
nuo anglų; o "Dunkerque"
likęs užvytas ant sekumos;
taip pat pasprukęs sužeis-
tas francūzų karo laivas
"Provence," 22,189 tonų;
bet anglai nuskandinę "Bre-
tagne," tokio pat dydžio ka-
ro laivą.

Abelnai anglai per dieną
suėmę, nuskandinę bei su-
žeidę 217 karinių Francijos
laivų.

Pasak anglų, tai jų pačių
nuostoliai buvę maži ir likę
užmušta bei sužeista tikrai
keletas anglų jūreivių.

NAUJAUSIOS ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Kaunas. — Lietuvos už-
sienių reikalų ministeris
Krėvė-Mickevičius, apsilan-
kęs pas Sovietų komisarų
pirmininką Molotovą Mas-
kvoje, kalbėjosi su juo apie
Lietuvos santykių praplėti-
mą su Sovietų Sąjunga ir
apie kitus bendrus savitar-
pinius klausimus tarp So-
vietų ir Lietuvos.

Kaunas. — Naujoji Lietu-
vos vyriausybė numato pa-
liuosuoti dirbančiuosius žmo-
nes nuo visokių įnašų mo-
kesčių.

Miestuose numatoma žina-
ma sandomų kambarių - butų
kainos.

(Pranešimai per generali-
nį Lietuvos konsulą p. Bud-
rį New Yorke.)

Anglai Netiki, Kad Francija Kariaus prieš Angliją

London, liepos 5. — Nors
Francija sutraukė diploma-
tijos ryšius su Anglija, bet
anglų politikai dar netiki,
kad Francija išstos karan
išvien su vokiečiais prieš
Angliją.

Anglų valdininkai vadina
tikrai "klika" dabartinę
Francijos valdžią su prem-
jeru Petainu priekyje.

Cairo. — Anglai praneša,
kad jie nukirto žemyn sep-
tynis italų orlaivius.

Paryžius. — Girdėt, kad
francūzai iš savo afrikinių
kolonijų pradėsią karą prieš
Anglijos kolonijas Afrikoje.

Suėmę Tris Nazių Są- ryšio Vadus Piknike New Jersey'je

Andover, N. J. — Šerifai
liepos 4 d. areštavo tris va-
dus Amerikiečių - Vokiečių
Bundo (sąryšio): G. W.
Kunze, A. Klapprottą ir M.
Kohlerį per pikniką nazių
stovykloje Nordlande, N. J.
Šie naziai sumiti už tai, kad
"birželio 16 d. ar pirmiau"
peržengė New Jersey valsti-
jos įstatymą, kuris uždrau-
džia dėti karines svetima-
lių uniformas, sveikint sve-
timas vėliavas, ir susirinki-
muose trijų ar daugiau
žmonių skleisti neapykantą
gyvu žodžiu ar raštais prieš
kitas tautas bei religijas.

Laikraščio reporteriai da-
bar liepos 4 d. nematė jokių
naziškų uniformų, hitleriš-
kų vėliavų ar kitų panašių
ženklų šiame piknike Nord-
lande, kur susirinko 2,000
vokiečių. Ant pagrindu, nuo
kurių būtų buvę sakoma
kalbos, buvo pastatytas di-
džiulis Jurgio Washingtono
paveikslas, apsuptas Ameri-
kos vėliavomis.

Areštuotieji laikomi teis-
mų po \$1,000 parankos
kiekvienas. Jų advokatas
Keegan pareiškė, jog teisme
jis parodys, kad toks New
Jersey valstijos įstatymas
laužo šalies konstituciją,
naikindamas pilietines lais-
ves.

Roma. — Maltoje italų la-
kūnai bombardavo anglų or-
laivų aikštę ir sunaikino
aštuonis jų orlaivius.

AMERIKOS JAUNUOLIŲ KONGRESAS PRIEŠ KARĄ, UŽ PILIETINES LAISVES IR DARBO ŽMONIŲ APRŪPINIMĄ

College Camp, Wisconsin.
— Į šestą suvažiavimą Ame-
rikos Jaunuolių Kongreso
čia susirinko 900 delegatų.
Kongreso pirmininkas Jack
McMichael savo kalboje pa-
reiškė, kad jaunuoliai turi
pirmoje vietoje kovot už iš-
laikymą pilietinių teisių, už
žmonišką gyvenimą dirban-
tiem ir bedarbiams ir už
Amerikos apsaugojimą nuo
europinio karo.

Kalbėtojas sakė, kad Ame-
rikos jaunuoliai yra pasi-
ryžę gint savo šalį nuo už-
puolikių, bet jis abejojo, ar
prezidentas Rooseveltas tik
apsigynimui taip milžiniškai
ginkluoja Jungtines Valsti-
jas. Kalbėtojas nužiūrėjo,
kad toks ginklavimasis gal
yra taikomas traukimui
Amerikos į karą Europoj,
ar Azijoj ar kišimuisi Jung-
tinių Valstijų į vidujinius
reikalus Centralinės ir Pie-
tinės Amerikos.

Delegatai šiltai pritarė
pareiškimam savo pirmini-
ko McMichaelio.

Saujelė abejotinų delega-
tų, vadovaujami M. Playne-
rio ir Kennetho Goffo mė-
gino sukelti suvažiavime
trukmą, šaukdami, kad
Jaunuolių Kongresas esąs
komunistų vadovaujamas.
"Daily Worker" rašo, kad
ta saujelė buvo ne tikri jau-
nuolių delegatai, bet, tur-
būt, finansuojami Henrio
Fordo ir čia jo atsiųsti.
Goff, vienas jų vadų, "yra
Dies komisijos šnipas," sa-
ko "D. W."

Kada mandatų komisija
pasakė, kad jiniai turi pir-
ma iširti, ką jie atstovauja,

Kiek Vokiečių Žuvo Kare

Berlin. — Kol vokiečiai
per 46 dienas užkariavo Ho-
landiją, Belgiją ir Franciją,
27,074 vokiečių kariai buvo
užmušti ir 156,492 sužeisti,
kaip skelbia nazių komanda.
Tai mažiau negu vien tik
prie Verduno praeitame pa-
sauliniame kare.

ATIDENGTA TURKIJOS SĄMOKSLAS PRIEŠ SO- VIETŲ SĄJUNGĄ

Maskva, liep. 5. — "Prav-
da" ir kiti Sovietų laikra-
čiai rašo, jog tikrai įrodyta,
kad Turkija ir Persija darė
karinius sąmokslus su An-
glija ir Francija prieš So-
vietus, ypač užpult ir sunai-
kint Sovietų žibalo šaltinius,
jo dirbyklas ir sandėlius
Kaukaze, Baku ir kitur.

Berlin. — Vokietija lei-
džia francūzams skandint
tuos savo laivus, kuriems
nėra galimybės ištrukti nuo
anglų.

tai Plavner, Goff; 48 me-
tų "jaunuolis" Bruce Ma-
ckay su tūlais kitais demon-
stratyviai išėjo iš Jaunuolių
Kongreso, susirinko ki-
tur ir kvietė milijonierių G.
Tunney, buvusį kumštinin-
ką, padėt sukurti naują
Amerikos jaunuolių organi-
zaciją.

ROOSEVELT RAGINA IŠ- SLUOT TAUTINĘ IR RE- LIGINĘ NEAPYKANTĄ

Hyde Park, N. Y. — Atžy-
mėt Amerikos nepriklausomy-
bės šventę liepos 4 d.,
prezidentas Rooseveltas pa-
rašė laiską Pakantos Tary-
bai Amerikoje, kuriame sa-
ko, jog "kiekvienas ameri-
kietis turi griežtai ir galuti-
nai pašalinti iš savo galvos
ir minties visokius pėdsakus
neapykantos prieš kitų
tautų žmones ir bet koki
fanatizmą prieš skirtingas
tikybas."

Pavojingose Pramonėse Sovietų Darbininkai Dirbs 6 Val. per Dieną

Maskva. — Nors Sovietai
abelnai įvedė šešių dienų
darbo savaitę, aštuonių va-
landų darbo dieną, bet pa-
vojingosese sveikatai pra-
monėse darbininkai dirbs
tikrai 6 valandas per dieną.
O prie pavojingų sveikatai
pramonių priskaitoma: an-
gliakasyklos, įvairių metalų
kasyklos, geležies liejyklos,
chemikalų gamyba, dažų
pramonė, gazo tankų ir
vamzdžių valymas, veikles-
nės telefonų ir telegrafų
stotys, ir tt.

Penkių valandų darbo sa-
vaitę palaikoma anatomijos
institutuose ir X-spindulių
klinikoje.

Dar Laisva Galinga Francijos Karo Laivų Jėga

London, liepos 5. — Nors
anglai paskelbė, kad jie su-
ėmę bei sunaikinę ar sužeidę
daugumą karinių Franci-
jos laivų, tačiau šiandien
Anglija pripažįsta, kad jū-
rose ar kolonijose francū-
zai dar turi "galingą karo
laivų grupę."

Vichy, Francija. — Ne-
tiek francūzų kariniai lai-
vai nukentėjo nuo Anglijos
karo laivų ties Oranu, kiek
nuo minu, kurių anglai bu-
vo prisodinę apie Orano
prieplauką, kaip sako fran-
cūzai.

Kaunas. — Lietuvos susi-
siekimų ministeriu paskir-
tas Stasys Pupeikis.

Lietuviai iš Arti ir Toli Dalyvaukite Šauniame "Laisvės" Piknike Šį Nedėdienį, Liepos-July 7 d., Maspethe, Klaščiaus Clinton Parke; Bus Puiki Dainų Programa, Dvi Orkestros Šokiam; Dovanos prie Išanksto Pirkto Įžangos Tikietų, ir Kt.

LAISVE

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY

The Laisve, Inc.

every day, except Sunday

Established April 5, 1911
427 LORIMER STREET, BROOKLYN, NEW YORK
Tel. Stagg 2-3878President Jos. Kairys
Secretary-Treasurer . . . J. Gasūnas
Editor Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	\$5.50
United States, six months	\$3.00
Brooklyn, N. Y., per year	\$6.00
Brooklyn, N. Y., six months	\$3.25
Foreign countries, per year	\$8.00
Foreign countries, six months	\$4.00
Canada and Brazil, per year	\$5.50
Canada and Brazil, six months	\$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

SLA Seimas ir Lietuva

Visi Lietuvos priešai labai apsidžiaugę, kad Susivienijimo Lietuvių Amerikoje seimas pasmerkė Lietuvos naują vyriausybę ir perversmą Lietuvoje. Seimas taigri piktai išplūdo Sovietų Sąjungą, kuri padėjo Lietuvos žmonėms išgelbėti savo valstybės nepriklausomybę ir atsikratyti nuo tirniško smetoninio jungo.

Tai, pasak Grigaičio, ir buvo šio seimo didžiausias nuopelnas. Per visą seimą smetonininkai ir menševikai vieni prieš kitus griebėsi kovojoti ir vieni kitus žemino ir plūdo. Bet visi jie susitaikė, kai atėjo valanda apverkimui Smetonos ir jo diktatūros likimo.

Susirinkus saulei delegatų tą didžiulę lietuvių organizaciją pastatė ir nepavydėtiną poziciją. Vietoj eit Lietuvos žmonės talkon kuriant naują ir šviesų gyvenimą, atstatant kraštą po dvidešimties su viršum metų kančių ir teroro, šis seimas Lietuvai atsuko Susivienijimo nugarą.

Suraminimą randame tik žinojime, kaip šis seimas buvo sudarytas ir ką jis atstovavo. Delegatai buvo renkami dar prieš perversmą Lietuvoje—buvo renkami dviejų organizuotų, kelių sąlygose. Daugumoje buvo išrinkti arba vienos kikos, arba kitos žmonės—pasizadėję laikai pildyti vadų komandą. Tokiu būdu jie neatstovavo SLA narių masės tikros valios ir opinijos. Kaip visi kiti nuosirdūs lietuviai, taip didžioji SLA narių masė—darbo žmonės džiaugiasi sulaukę laisvos Lietuvos, išlaisvintos iš po tautininkų diktatūros jungo.

Mes taipgi žinome, kad geroka dalis seimo delegatų, nedrįsė seime pakelti ranką prieš vadus, parvažiavę namo rimtai persvarstys savo poziciją ir galėsis balsavę už rezoliuciją prieš Lietuvą.

Pabaltijos Kraštai ir Jų Išeivija

Pastebėjome, kad šiomis dienomis išleido bendrą pareiškimą Amerikos Komunistų Partijos lietuvių, latvių ir estonų biurai. Jie kalba apie vėliausius įvykius Pabaltijos kraštuose, apie padarytus perversmus ir sudarytas naujas valdžias. Tarp kito, šis jų pareiškimas sako:

„Mes sveikiname naujas liaudies valdžias, įkurtas mūsų gimtinuose kraštuose. Mes esame tikri, kad mes taipgi išstieksime tokį pat sentimentą daugelio tūkstančių Amerikos lietuvių, latvių ir estonų, kurie per metų eilę troško matyti savo senus kraštus tikrai nepriklausomus ir laisvus, paliusuotus nuo užsienio imperialistų viešpatavimo, ir valdomus demokratiškai išrinktų liaudies atstovų.“

„Mes esame giliai dėkingi didžiajai Sovietų Sąjungai ir jos Raudonajai Armijai už pagalbą Lietuvai, Latvijos ir Estijos žmonėms nusikratyti fašistinių arba pusiau fašistinių režimų, kuriems vadovavo Smetona, Ulmanis ir Paets, kurie pasigrobė valdžios galią vardan didžiųjų kapitalistų ir turtingų dvarininkų interesų. Per daugelį metų šitie valdonai išnaudojo ir smaugė žmonių mases pagalbia žiauriaus teroro ir begėdiškos demagogijos. Jie sukišo į kalėjimus ir koncentracijos stovyklas kiekvieną drąsų jų režimo oponentą.“

„Sovietų Sąjunga, paremta socialistine ekonomija ir tvirtai laikydama taikos politikos su visais kraštais, yra vienintelė didelė šalis, kuri negrąžina savo mažųjų kaimynų tautinei gyvybei ir nepriklausomybei ir naminiam savivaldiškumui. Sovietų Sąjungos padarytieji savitarpinio apsigynimo paktai su Lietuva, Latvija ir Estija, kurie padarė Hitlerį sukurti“

Latvija ir Estija specifiškai garantuoja toms šalims jų tautinę nepriklausomybę ir vidutinį savivaldiškumą.

„Latvijos, Lietuvos ir Estonijos valdančiosios fašistinės klikos buvo priverstos prieš savo norus pasirašyti tarpusavio apsigynimo sutartis. Jie nedrįso išeiti viešai prieš aiškiai matomus tų kraštų liaudies interesus ir troškimus. Bet vietoj nuosirdžiai praversti gyvenimą sutarčių abiem pusėm naudingus punktus, vos nespėjus rašalui nudžiūti, tos klikos jau pradėjo suokalbauti prieš Sovietų Sąjungą.“

„Lietuvoje Smetonos valdžia buvo tiesioginiai įvelta į piktą niekinimą Sovietų Sąjungos ir jos Raudonosios Armijos. Tos valdžios agentai siuntinėjo speciales instrukcijas savo pasekėjams Jungtinės Valstijos stengtis sumobilizuoti Amerikos lietuvių mases prieš Sovietų Sąjungą. Valdinninkai tiesiog griebėsi vogimų, kankinimų ir net žudymų Raudonosios Armijos karių nepasekmingose savo pastangose išgauti militarines informacijas. Pabėgdamas į Berlyną ir pasiudamas Hitlerio valdžios globai, Smetona aiškiai pasirodė, kad jis netarnavo Lietuvos žmonių interesams.“

„Latvijoje Ulmaniso klika taipgi vedė slapta kampaniją prieš Sovietų Sąjungą. Latvijos oficeriai Liepojuje sugriovė barakus prieš pat Raudonosios Armijos pribuvimą, kuriuose, pagal sutartį, Raudonosios Armijos kariai turėjo apsigyventi. Liepojaus gatvėse Ulmaniso šnipai sekiojo raudonarmiečius ir terorizavo visus latvius, kurie išdrįso pasikalbėti su raudonarmiečiais.“

„Estonijoje tūlas ponas Harris buvo pastatytas mokinti anglų kalbą Tartu universitete. Bet jam algą mokėjo Anglija ir jo vyriausias užsiėmimas buvo vesti propagandą prieš Sovietų Sąjungą ir šnipinėti Anglijos imperialistų naudai.“

„O kuomet išliko aikštėn tikrai begėdiškas sutarčių sulaužymas, tai yra, kuomet paaiškėjo, kad Lietuvos, Latvijos ir Estonijos vyriausybės padarė ir palaikė slapta militaristą sutartį prieš Sovietų Sąjungą, pastaroji be jokio atidėliojimo ėmėsi žygių prashalinimui minėtų kriminališkų laužytojų apsigynimo sutarčių ir sudarymui tose šalyse tokių valdžių, kurios nuosirdžiai laikysis sutarčių ir jas pilnai praves gyvenimui.“

„Ir vėl Sovietų Sąjungos padaryti žygiai išėjo didžiausiai naudai Lietuvos, Latvijos ir Estonijos žmonių.“

„Naujoji vyriausybė Lietuvoje, su Paleckiu prysakyje, jau išlaisvino politinius kalinius, kuriuos Smetonos režimas persekiojo ir kankino tik už tai, kad jie laikėsi demokratinį idealų ir vedė kovą už paprastų žmonių interesus. Smetonos paskirti valdininkai yra prashalinami ir savivaldybių sudemokratizavimas eina pirmyn. Paleckio vadovaujama vyriausybė taipgi daro žygius greitai išrinkimui demokratiškai būdu naujo seimo.“

„Taip pat naujos liaudies vyriausybės Latvijoje, kuriai vadovauja Kirchenstein, ir Estonijoje, kuriai vadovauja Dr. Vares, paleido politinius kalinius ir neabejotinai darbusis savo šalių pilnam sudemokratizavimui.“

„Štai kodėl Lietuvos, Latvijos ir Estonijos išlaisvintos masės taip karštai sveikino Raudonosios Armijos naujus būrius, kaip išlaisvintojus.“

„Štai kodėl visi Amerikos pažangūs lietuviai, latviai ir estonai džiaugiasi padarytu perversmu savo senuose kraštuose.“

„Mes žinome, kad nuosirdus pravedimas gyvenimui savitarpinio apsigynimo sutarčių ir įsteigimas liaudies demokratinų vyriausybių apsaugos Lietuvos, Latvijos ir Estonijos nepriklausomybę. Jos išgelbės šias tris šalis nuo baisaus likimo, kokio susilaukė Norvegija, Danija, Holandija ir Belgija, kurios buvo susirišusios su kariaujančiomis imperialistinėmis valstybėmis.“

„Todėl mes esame tikri, jog karo kurstytojų spaudos leidžiami melai apie Pabaltijos kraštus, kad būk jie esą „praryti“, arba kad būk ant jų esąs uždėtas Sovietų Sąjungos „protektoratas“, neapgaus Amerikos lietuvių, latvių ir estonų prisidėti prie šauksmo už karą, nes būk šis karas esąs vedamas už „mažųjų tautų nepriklausomybės apgynimą“.

„Priešingai, akivaizdoje to, kas atsitiko Lietuvoje, Latvijoje ir Estonijoje, Amerikos lietuviai, latviai ir estonai suprąs, kas slepias už metų to godžių imperialistų, amunicijos karalių ir pelnagrobų, kurie dėjo pastangas Hitlerį sukurti“

Politinis Apibudinimas Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Seimo

Kuriais Klausimais Įvyko Griežčiausi Susikirtimai Susiv. Liet. Amer. Seime

Dar prieš seimą jau buvo aišku, kad svarbiausi klausimai, bent gyviausi diskusijos, SLA seime bus šie:

Kontrolės Komisijos raportas.

Redaktoriaus raportas. Rezoliucijos Lietuvos klausimu.

Kontrolės Komisijos raportas buvo svarbus tuom, kad jis parodė, dėlko buvo uždėta redaktoriui cenzūra, taipgi, jis kontestavo rezultatus SLA prezidento išrinkimo.

Redaktoriaus raportas svarbus tuo, kad tarp redaktoriaus ir dalies Pildomosios Tarybos ėjo aštrūs susikirtimai, taipgi, kad P. Grigaičio vadovaujama „socialistų“ grupė buvo pasirijus išesti redaktorių, nežiūrint kiek tai atsieis, ir nežiūrint kaip tai paveiks į SLA reikalus. Mat „Tėvynės“ redaktorių atsisakė pildyti P. Grigaičio padiktavimus.

Priimti prieš naują Lietuvos vyriausybę rezoliuciją buvo labai svarbu „Naujienuoms“ ir tautininkų (Smetonos režimą palaikiusių) laikraščiams, kad jie galėtų dangstyti ta rezoliuciją varinėdami savo prieš Lietuvą politiką, taipgi tai būtų buvęs moralinis jų spaudos palaikymas. Tokias rezoliucijas buvo pagaminę Chicago specialistų ėfys ir tie Brooklyn tautininkai, kurie laikė Smetonos / viešpatavimo Lietuvoj nesidrovėjo vadintis 300% fašistais, bet dabar nuo to kratosi, bijodami patekti „penkton kolonon.“

Svarbiausi Susivienijimo klausimai yra kuopų įnešimuose, bet tiems klausimams mažiausia laiko palikta ir įnešimai mažiausia svarstyti. Kokis trečdalis jų visai nesvarstyti — palikta Pildomai Tarybai. Kiti jų priimta po kelio likų sykiu. Teisybė, tų klausimų svarstymui daug kenkė ir tas, kad komisija juos labai prastai prirengė, sutvarkė. Nuo pat pradžios seimo grupių vadovybės daugiausia veikė taip, geriausia pasirušius minėtiems klausimams, kiti reikalai tai mažiau dėmesio susilaukė.

Socialistų grupė, Grigaičio-Michelsono vadovaujama, redaktoriaus klausimą iškėlė anksčiau negu turėjo iškelti. Jų mažiukas kokusas buvo nusitaręs prie kiekvienos propoz atakuoti Kl. Jurgelionį, kad atėjus redaktoriaus rinkimams jis būtų tiek sukoneveiktas, kad mažai kas už jį balsuotų. Išėjo tačiau kaip tik priešingai.

Apšvietos Komisijos raportą išdavus, kas tai užklausk P. Grigaitį, kodėl norėta cenzūruoti redaktorių? Grigaičiui to tik ir reikėjo. Jis tam klausimui atsakyti paėmė daugiau valandos ir kiek galėdamas niekino Kl. Jurgelionį. Čionai jam pagelbon stėjo taipgi kunigas Valadka, Stasys Michelsonas, E. Mikuziūtė, net ir J. K. Mažukna, kuris pirmiausia ėjo su Jurgelioniu.

Jurgelionis atakas lengvai atmušė. Jis paėmė juos viena po kitam ir, anot tų delegatų pasakymo, „su žeme sumaišė.“ Trys jų tą dieną jau nebėdė kibti, bet P. Grigaitis nuolatūs jį atakavo iki pagaliaus delegatai netekė kantrybės „nurekė“ Grigaitį ir tuo-

mi jų pastangas prieš Jurgelionį į niekus pavertė.

Ant rytojaus nė iš šio, nė iš to St. Michelsonas vėl pradėjo tą ataką, bet delegatai jį tuojau pasodino. Kiti tad ir nedrįso nieko sakyti.

Čia įdomu F. J. Bagočiaus rolė. Iš jo tikėtasi talkos prieš Jurgelionį, bet jis elgėsi bešališkai, duodamas Jurgelioniu balsą, kada šis prašė, o tas padėjo jam išvanti savo oponentus, apdaužyti grigaitinę mašiną. Taipgi, įdomu, kad Dr. Montvidas tuo klausimu nė balso neėmė.

Atrodo, kad kai kurie Grigaičio kolegos buvo labai patenkinti, kad Jurgelionis jam skiautūrę nukirto.

Dėlko Jurgelionio redaktorių išrinkimas buvo svarbu ir mūsų atžvilgiu?

Jurgelionis, kaip jau žinoma, išrinktas nežiūrint socialistų organizuotos mašinos, ir nežiūrint to fakto, kad socialistai statė tautininkų kandidatą į redaktorių, tikėdamiesi tuo būdu gauti tautininkų ir sandariečių balsus.

Jie dėjo pastangas, kad Jurgelionis nebūtų nominuotas. Jie prašė Apšvietos Komisijos nario J. Miliauskos nerekomenduoti (nenominuoti) Jurgelionį, bet Miliauskas nepaisė.

Grigaitis nominavo tautininką Praną Bajorą, Miliauskas nominavo Kl. Jurgelionį, o M. Vaidyla nominavo Stasį Vitaitį, bet tik tam, kad šis atitrauktų kiek balsų nuo Jurgelionio.

Vitaičio nominavimas išėjo jo dideliu pažeminiu. Su prašęs tai Vitaitis tuojau atsisakė.

Teisybė, tūli tautininkai ir sandariečiai ir visi grigaitiniai balsavo už Bajorą, bet vistiek Jurgelionis laimėjo.

Redaktoriaus rinkimas taipgi buvo politinis klausimas.

Jurgelionio išrinkimu SLA delegatai taipgi parodė nepasitikėjimą Pildoma Taryba, grąžindami redakcijon jos kritiką. Redaktoriaus išrinkimu seimas taipgi skaudžiai smogė Grigaičio prestižui, išmetė už tvoros jo varinėta politiką Susivienijime.

Reikia šis tas pasakyti apie St. Vitaitį.

Mano manymu, M. Vaidyla ir kiti sandariečių lyderiai, sutikdami St. Vitaitį naudoti grigaitinės mašinos užmačiams, labai jį pažemino. Man pagailo jo. Galima sutikti ar nesutikti su juo, bet vistiek reikia pripažinti, kad jis ištikimai tarnavo tautinei srovei, Sankarai, ir kad jis pašventė didesnę dalį savo gyvenimo visuomeniniam darbui. Ir kokią atlyginimą jis gavo iš savo kolegų: panaudotas pigiai politikai, intrigoms pasinėjusį „Tėvynės“ redakciją kontroliuoti.

Reikia taipgi pažymėti, kad originaliame plane buvo manoma Vitaitis statyti, o ne Bajoras, bet pasirodžius seime, kad sandariečių mažiau ir jų grupė daugiau pataikauja socialistams, buvo svarbiau nominuoti Bajoras, kad gavus tautininkų balsus.

P. Grigaitis būtų sutikęs bile kas statyti savo kandidatą, kad tik sumušus Jurgelionį, nes tai prestižo klausimas.

karą prieš Sovietų Sąjungą ir kurie stengiasi dabar Jungtines Valstijas įtraukti į karą, kurie taipgi stengiasi Amerikos žmones padalinti pagalba karo isterijos ir ateivių persekiojimo.

Amerikos lietuviai, latviai ir estonai dabar daugiau, negu pirmiau, stengsis išplėsti visų pažangiųjų spėkų vieningumą ir bendromis spėkomis su visais de-

mokratiją mylinčiais amerikonais kovoti už:

„Išlaikymą civilių laisvių!“

„Apgynimą ateivių teisių!“

„Neleidimą Amerikos įtraukti į šita krtvina karą!“

„Už artimesnius santykius su Sovietų Sąjunga, kaip būtina sąlygą įvykdymui pasauliye taikos!“

Grigaičiui buvo svarbiau Jurgelionį išmesti, kaip bent ką kitą laimėti seime.

Redaktoriaus vieta, sakoma, buvo žadėta Stilsonui ir keliems kitiems. Pagalios betgi sutikta ant Vitaičio. Patyrus seimo sudėtį ir Vitaitis numesta, nes Bajoras buvo geresnis prospektas.

Kontrolės Komisijos raportas, ypač ta dalis jo, kur įrodinėjama, kad daug kuopų balsavimai neteisėti ir dėlto Laukaitis išrinktas, o ne Bagočius, atidėta arti seimo pabaigos. Įrodymai buvo labai techniškai, taipgi kaltinta keletas kuopų, kurių balsavimai buvo tikrai legaliai, ir tas pažeidė ir tuos argumentus, kurie buvo pamatingi. Adv. Bagočius gi elgėsi gan gudriai. Kur reikėjo švelnumo, jis tai mokėjo pavartoti. Kur reikėjo stiprios agitacijos, smarkiai mušti oponentus, jis pataikė tai daryti. Jam gerokai palankė Grigaičio talka, vis dėlto jis laimėjo 29 delegatų balsais.

Jam padėjo ir tas faktas, kad leista balsuoti didžiumos ir mažumos Skundų Komisijos raportas. Daugelis nepartinų delegatų paprastai nenori susidėti su mažumoms. Jis taipgi skyrė komisijas, o tas labai svarbu.

Adv. Laukaitis pusę vykusiai perstatė St. Gegužis, būvęs SLA prezidentu per daug metų. Jis iškalbus, tvirtai argumentuoja, logiškas ir gerai. Jis iškalbus, tvirtai argumentuoja, logiškas ir gerai. Jis iškalbus, tvirtai argumentuoja, logiškas ir gerai. Jis iškalbus, tvirtai argumentuoja, logiškas ir gerai.

Abelnai, SLA balsavimuose, kai ir kitų masinių organizacijų, taikosi netikslumų. Pasmerkti tai gan sunku; tas irgi padėjo Bagočiui.

Kas dėl rezoliucijų prieš Lietuvą, jos nedrįsta išlyti. Ir konservatyvūs delegatai,

net daugelis tautininkų, priešingi rezoliucijoms prieš naują Lietuvos vyriausybę. Daugelis sako: „Paprastieji žmonės dabar bus geriau.“ Vietoj to, priimta rezoliucija prieš Sovietų Sąjungą, bet ir ji pakišta tik tada, kai buvo tik apie trečdalis delegatų likę.

Beje, laike rezoliucijų priėmimo, Michelsonas ir Grigaitis, kurie buvo komisijoj, bandė dar sykį atakuoti Jurgelionį, siūlė rezoliuciją uždrausti „Tėvynę“ kritikuoti SLA viršininkus, bet ir čia jų skyms nepavyko. Rezoliuciją Jurgelionis išvadino kvaila. Dauguma delegatų ją atmetė. Paskui (prie reporterių stalo) Grigaitis „išdurnino“ Michelsoną, suversdamas kaltę ant jo, kad negerai rezoliuciją parašė. Kiti jų mašinos nariai tačiau teisino Michelsoną, sakydami, kad ir Grigaitis būtų geriau nepadaręs.

Baigiant reikia pažymėti sekamą: Nežiūrint tautininkų ir socialistų spaudos atakų prieš mus, delegatai dauguma, kurie yra ir vada vietinėse organizacijose, visai kitaip atsiņeša link mūs. Lietuvos klausimu daugelis visai priešingai nusiteikę, kaip jų srovės spauda.

Dar nė vienam SLA seime nebuvo taip labai diskredituota Pildomoji Taryba, kaip šiame seime. Patys Tarybos nariai irgi vienas kitą vanoją. Priėta prie to, kad vice-prezidentas Mažukna pareiškė: Nepaisykite, ką jie čia vienas kitą smerkia; tai tik manevrai. Jie paskui susiję vėl veikis iš vieno.

Mano manymu, p. M. Vinikaus ypač daug įtekėms nuostojo. Jam daryta daug kaltinimų, bet atmušti kaltinimus jis net ir nesistengė. Jis teisingai tik aplamai.

Šiame seime taipgi aiškiai matėsi pas tautininkus ir sandariečius, o dalinai ir pas socialistus, pasidalinimas Lietuvos klausimu, atsinešime link mūs. Kur buvo paliesta ir mūsų srovė, daugelio atsinešimas buvo geras ir išėjo išjuokimui, kurie „grąžina bolševikais.“

SLA viršininkai kritikuota ir net smerkta daug atviriau, negu kada nors pirmiau buvo.

V. A.

Laisvoji Sakykla

Jau Sulaukėme!

Lietuvių darbininkų klases ir pažangios inteligentijos daug kas laukėme šios džiungingos valandos mūsų senai tėvynei, Lietuvai ir jos darbo liaudžiai. Didžiulė iš mūsų dėjomė viltį į pagalbą iš revoliucinės S.S. R.S., garbingus ir sumanius jos vadus. Na, ir mūsų viltis nebuvo veltui. Jie supradė to mūsų bendrą lūkesį, bendrą viltį, taip ir Lietuvos darbo liaudies didžiulį troškimus. Pagaliau ir priėmė pagalbą asmenyje revoliucinės Raudonosios Armijos.

Kokią garbingą, kokią praklinę ta revoliuciją jie atliko be kraujo praliejimo! Mūsų klasei vien linksmas. Mūsų seną tėvynę iš didžio skurdo, iš kalėjimiško, fašistinio juodo tamsaus gyvenimo ištraukė ir padėjo ant naujo, laimingo ir šviesaus kelio.

Ačiu tau, didis drauge, V. Molotove, ačiu visai Sovietų

tų valstybės politikai už suteiktą mūsų senai tėvynei pažangią liaudies valdžią!

Mes gi, pažangieji tolimos Amerikos lietuviai, turime didžiausio pasitikėjimo naujos valdžios vyrais, kad jie neatsitrauks nuo liaudies didžiųjų pagaidavimų, nuo jos didžiųjų reikalų. Ji ves mūsų brolius per galės keliu prie naujų laimėjimų ekonominiai, politiniai, kultūriniai ir bendrai gerbuvio gyvenimą. Šviesaus gyvenimo, kultūringo gyvenimo dvasia ir noras ir supratimas vis didesni skaičių Lietuvos darbo žmonių pasieks ir užžavės.

Lietuvos draugas, gilius broliškas sugyvenimas su SSRS valstybe ir jos tautomis nė didžiausios naudos. Turėt gerą, nuosirdų, galingą draugą, tai neapkaunuojamas dalykas. O tuo kaip tik ir yra Lietuvai rytų kaimynas. Jeigu draugingi santykiai išgyvens ir dar vis augs, tai tą gerumą pajus Lietuvos gyventojai palyginamai greitai ateityj.

O tos naktinės pelėdos, visokiomis plunksnomis pasiopusę, lai sau klykia visokiais balsais prieš Lietuvos naują liaudies valdžią ir Sovietų valstybę. Tas anti-sovietinės pelėdas jau mes se-

(Tęsa ant 4 pusl.)

LITERATŪRA ir MENAS

Stasys Blinda

Ne Vien Meilei

—Tu gražiausia visam šitam kaime, o aš, vargšas, našlaitis esu:— mes sukursim šeimyninę laimę, ją sukursim iš vargo skausmų.

Prie upelio žinai tu trobelę, gale kaimo ant kranto stataus. Ten putodami vandenys kelias— jie vargus ir nelaimės nuplaus.

—Oi, žinau, bernužėli, trobelę, ir žinau to upelio versmės. Bet man širdį toks sielvartas gelia, kad geriau pasinerti į gelmes.

Aš tėvų jau seniai sužadėta su turtingu, kurio nemyliu. Ir prisiekiu prieš rūtą ir mėtą, kad tave tik mylėti galiu.

Tad eime, bernužėlį, ant kranto, prie putojančios upės bangų. Apkabinsime liemenis rankom ir panersim gelmėse kartu.

—Oi ne, mergužėle! Aš neisiu, ne vien meilei man plaka širdis. Geriau kumštį suspaudęs išeisiu, kad vargdieniams blaivėtų dalis.

O dabar — lik sveika! Mane šaukia brolių vargas ir mano širdis.— Tavo meilė pavandeniui plaukia, o už manąją bus ateitis.

(Iš "Darbo")

L. M. S. Reikalai

VIENETŲ IR VEIKĖJŲ DEMESIUI.

LMS IX Suvažiavimas įvyks rugpjūčio (August) 30-31 dd., Brooklyne, N. Y. Ryšį su tuom, centras yra padaręs veik jau visus reikalingus žingsnius: užsakytos svetainės, paskirtos įvairios komisijos, ir išsiuntinėti vienatems informaciniai laiskai bei paklausimai.

Ar mūsų vienetai ir jų veikėjai yra susidomėję šiuom taip svarbiu mūsų organizacijos įvykiu? Klausiu čionai todėl, nes man yra žinoma, kad mūsų vienetai bei jų veikėjai nevisi ir nevisur tinkamai prie suvažiavimo ruošiasi. Daugelis visa tai ima pasyviai, vildamiesi, kad Centro Komitetas visds kalnus nuvers...

Tiesa, centrinė vadovybė — LMS C. K-tas bei valdyba — turi atlikti savo pareigas: duoti reikalingų informacijų ir nurodymų vienatams, surinkti visas reikalingas žinias iš viso mūsų organizacijos veikimo ir jos stovio, paruošti suvažiavimui raportus ir projektus, kuriais remiantis, suvažiavimas galėtų išdirbti planus tolimesniam veikimui. Bet centras negali atlikti vienetų pareigų — išrinkti suvažiavimui delegatus, sukelti jiems kelionės lėšas, nusakyti kokius sumanymus bei projektus vežtųsi. Čia jau vienetų prievolė.

RINKITE DELEGATUS

Chorai ir kiti vienetai turi rūpintis suvažiavimui pasiųsti delegatų kiek tik išgali. Atstovai renkami sekamai: Vienas delegatas nuo vieneto ir po vieną nuo kiekvieno 10-ties narių skaičiaus.

Chorai ar kitos grupės, kurie ar kurios dar rinkimui neturėjote, — atlikite tatau tuojau.

Po išrinkimo delegatų, greitai apie tai praneškite Centro Sekretoriui, pažymint jų vardus ir adresus.

PASISKUBINKITE SU RAPORTAIS

Jums yra pasiūsta paklausimų, kurie centrui būtinai reikalingi sudarymui bendro raportu suvažiavimui. Vienetų sekretoriai prašomi nevilkinant atsakyti į klausimus ir juos pristūsti centrui. Įrodykite, jog jūs esate netik inteli-gentiški, bet ir rūpestingi, punktualūs ir kultūringi!

METINĖS DUOKLĖS

Dar daugelis vienetų nėra užsimokėję metinių duoklių už 1940 metus. Tad pasiskubinkite, nes to reikalauja organizacijos labas ir jos taisyklės (By-Laws).

DAINŲ FESTIVALIS

Dainų Festivalis įvyks rugp. 31 d., šeštadienio vakare. Jis bus laikomas didžiulėje Labor Lyceum patalpoje, Brooklyne. Programoje ims dalyvumą šie LMS vienetai: 1) Aido Choras, Worcester, Mass.; 2) Aido Choras, Brooklyn, N. Y.; 3) Bangos Ch., Elizabeth, N. J.; 4) Laisvės Ch., Hartford, Conn.; 5) Laisvės Stygų Orkestra, Hartford, Conn.; 6) Lietuvių Stygų Orkestra, Brooklyn, N. Y.; 7) Lyros Ch., Baltimore, Md.; 8) Lyros Ch., Cleveland, Ohio; 9) Pirmyn Ch., Great Neck, N. Y.; 10) Sietyno Ch., Newark, N. J. ir 11) Vilijos Ch., Waterbury, Conn.

ČIKAGIEČIUOSE

Čikagos ir jos apylinkės menininkų veikėjas d. J. D. Bendokaitis, tarp kita ko, man rašo: "Gerb. Drauge:

"Prisiunčiu \$6. \$5 met. duoklių į LMS, o už likusį dolerį — norime gaut kopiją "Rinktinės M. Petrausko Dainos," kurias leidžia tam reikalui susidaręs komitetas. Perduok tą dolerį jiems.

"Dabar, žodis kas dėl LMS suvažiavimo. "Man rodosi, kad visoje apylinkėje mūsų jaunimą negalima suinteresuoti būsiančiu mūsų menininkų suvažiavimui. Žinoma, delegatus gal vienetai pasiųs, arba kaikurie duos įgaliojimus tiems, kurie vyks į LDS suvažiavimą."

Suprantu, kad J. D. Bendokaitis veikia savo apylinkėje tiek, kiek jo fizinis ir intelektualės jėgos pakelia. Bet, kur gi kitos mūsų kės jėgos Čikagoje? Juk jų ten netrūksta. Čikagoje, apart mūsų meninių jėgų — gerų solistų, muzikų ir vaidintojų, — yra ir gerų publicistų, visuomenės veikėjų, suprantančių organizuotumo svarbą. Ten randasi LMS Pirmasis Apskritys su jo komitetu bei valdyba. Ką jis veikia? Ar jis negali savo ribose vienetus ar jų jaunimą supažindinti ir suinteresuoti jų pačių bendrais organizacijos reikalais?

Stand-up, and speak-up, Chi-ca-go!

Pr. Balsys,
LMS C-ro Pirm.

Kaip Skinamas Kelias Literatūrai į SSSR Liaudį

Apie T. Ševčenkos, K. Stanislovskio ir Lietuvių Knygos Maskvoje Vaizdų Parodą žiūrėdami dabar L. D. SSSR Tautų kultūrai pažinti suruoštą didžiojo ukrainiečių poeto, dailininko ir laisvės kovotojo T. G. Ševčenkos parodą, o taip pat prisimint Ler-montovo parodą, galim suprasti tą kelį į plačias liaudies mases, kuris yra uoliai, mokomai ir sistemingai tiesiamas SSSR literatūrai ir apskritai kultūros reiškiniams.

T. G. Ševčenkos paroda ("Spaudos Fondo" rūmuose, Vytauto prosp. 23, yra sudaryta pagal VOKSO patiektą medžiagą, kurią sudaro masinės parodos kompleksas. Tą kompleksą sudaro penkios nedidelės papkės, kurių kiekviena sudaro atskirą skyrių. Papkėse atitinkamų skyrių medžiaga — nuotraukos, atspausdinti skyrių pavadinimai, teksto didesni ir mažesni plakatai, sukarpyti tekstai parašų po nuotraukom. Be to, pridėta brošiūra — metodiniai nurodymai tokiai masinei parodai suformuoti ir organizuoti. Tuo būdu visa paroda lengvai telpa į portfelį, o jos ruošėjams lieka tik atlikti techniška darba, parūpinti skydus, nuotraukas tuo ar kitu būdu įrengti, pritvirtinti jas ir tekstus prie skydų ir t.t. Vadovėly yra net smulkūs skydų planas su nurodymais, kur kurią nuotrauką ir kurį užrašą padėti, patiekti pagrindiniai parodos temos duomenys ir k. žodžiu, visa paroda patiekiamą

visiškai suredaguota, o lieka tik ją parūpinti ir truputį darbo įdėti.

Parodos medžiagą išleido SSSR Mokslo Akademijos Ševčenkos vardo ukrainiečių literatūros institutas. Rusų kalbos tekstu parodos medžiagos išleista 2,000 egz., be to ukrainiečių, baltgudžių ir kt. kalbom. Kadangi tokias parodas ne tik lengva įrengti, bet ir lengva perkelti, tad galima suprasti, kodėl tokių masinių parodų suruošiama po keliolika tūkstančių ir daugiau, miestuos, kaimuos ir tolimiausios valstybės kampe-liuos. Taip literatūra eina į liaudį ir jos kūrėjai pasidaro visuotini, pažįstami.

Taigi, čia turim progos pamatyti vieną tokių masinių parodų. Tiesa, mūsų sąlygose ji nėra pilna, nes tekstų tėra dalis; tik kaip pavyzdžiai. Tačiau ir mūsų žiūrovas, kurs mažai ką žinotų apie T. G. Ševčenką, kurio 125 m. gimimo sukaktį plačiai paminėjo visa SSSR, iš parodos išeis su geroka nuovoka apie tą didįjį ukrainietį. O kas apie Ševčenką ir daug žino, galės atrasti gal ir nematytos medžiagos.

Parodos I skyrius "Baudžiaivos nelaisvė" patiekia vaizdą kaip Ševčenka (1814-1861), baudžiauninko vaikas, su dideliu vargu tik laimės ir įtakingų žmonių dėka iškyla į žmones. Čia baudžiaivos vaizdai, skurdžios Ševčenkos tėvų baudžiauninkų pirkia, kurios jis toli gražu neidealizuoją, bet su širdgėla cituojamam eilėrašty rašo: "Nežinau už ką muziko pirkį rojom vadina... kažin ar pas dievą yra dar kas blogesnio, ko nebūtų muziko pirkioj." Čia Ševčenkos gimimo metrių ištrauka, jo šeimos "dūsių surašymas", kūdikių vaizdai — Ševčenka aviganis, vandens nešiotas, bernas, "kazokėlis" pas dvarininką Engelhardtą. Ištrauka iš autobiografijos pasakoja kaip vieną kartą su ponu nuvykus į Vilnių, grįžęs iš baltuos Engelhardtas rado "kazokiuką" Ševčenką bepašantį, ištempę už ausų, davę antausį, o kitą rytą liepė vežikui rykštėm nuplakti. Ševčenką iš baudžiaivos išpirkio suorganiza-vė loteriją poetas Žukovskis ir dailininkas Briulovas, surinkę 2,500 rublių, kurie buvo sumokėti dvarininkui Engelhardtui.

II skyrius vaizduoja Ševčenkos literatūros ir dailės darbo pradžią. Ir savo gyvenime, ir poezijoje, ir dailėje Ševčenka pasireiškia kaip drąsus kovotojas su baudžiaivos režimu. Jis plunksna ir teptuku vaizduoja liaudies vargus ir aštriai pašiepia biurokratiją, net patį carą, pav. eilėrašty "Sapnas":

"Štai kur rojus! net virš galva
Aukso apsiplę
Blūdilaižiai. O ir pats štai
Aukštis ir piktuolis
Žengia su cariene...
Ir vargšeliui nuolat, nuolat
Jau galvelė kruta..."

Ševčenka atvaizduotas meno akademijoje, baudžiauninkų tarpe, daug jo piešinių ir jo kūrinių iliustracijų. Citatos parodo Ševčenkos pranašavimus:

"Greit sutraukys savo pančius
Surakinti žmonės

Teismas bus, prabilis griausmingai,
Dnepras, kalnai, klonys."

Iš šitokios veiklos "prieš srovę" seka III skyriaus vaizdai tema "Areštas ir ištremimas, 1847 m." Ševčenko suimamas, laikomas caro saugumo policijos rūsyj, paskui caro Nikolajaus I įsakymu ištremiamas į Orenburgo sritį ir atiduodamas į kareivines be teisės rašyti ir pašyti. Ligi 1857 m. praleido Ševčenko ištėrmime, kol caras pagaliau leido jam grįžti.

IV skyrius vaizduoja paskutiniuosius Ševčenkos metus, kurių beliko tik keturi, nes jis mirė 1861 m. Skyrius vaizduoja jo draugų ir bendradarbių kovotojus Černiševskį, Nekrasovą, Dobroljubovą, jo leidinius, piešinius, nesibaigiančių įtarimų ir bylų dokumentus, autografą jo garsiojo eilėraščio "Testamentas," kuriame jis prašo palaidoti Ukrainoj, linki savo ilaudies broliam iškovoti laisvę ir, pagaliau prašo:

"Ir mane šeimoj palčiojoj
Laisvoje, naujoje
Neužmirškite, prisiminkite
Žodeliu geroju."

Tas ketureilis iškeltas parodos centre kaip jos motto.

Caro laikais Ševčenkos minėjimai platesniu mastu buvo draudžiami. Per 100 metų sukaktuves 1914 m. Ševčenko kapas buvo žandarų saugomas nuo lankytojų, o Kijeve buvo griežtom priemonėm sklaidomos demonstrantų masės.

V skyrius vaizduoja Ševčenką Sovietų Sąjungoj. Diagrama parodo kaip nepaprastai išaugo Ševčenkos kūrinių tiražai paskutiniu dvidešimtmėčiu: nuo 1840 ligi 1916 m., t.y. per 76 metus viso išleista 856,700 egz., o per 21 metus (1917-1938 m.) išleista 2,815,900 egz. O ukrainiečių kalba leidinių padidėjo penkeriopa. Jau 1918 m. SSSR vyriausybė nutarė pastatyti paminklus eilei rašytojų, jų tarpe Ševčenkai. Atvaizduota eilė jau pastatytų Ševčenkos paminklų ir jo atminčiai skirtų muziejų. Per 125 metų sukaktį Ševčenka tikrai susilaukė to "žodelio gerojo" nematytų, milžinišku mastu, visame SSSR krašte, visose jo tautose. Ir Kazakstano liaudies dainius Džambulas, ir baltgudžių Janko Kupalo, ir ukrainiečių Pavlo Tičina ir daug kitų poetų skyrė Ševčenkai savo kūrinius, Charkovo dailininkai paruošė turtingą piešinių albumą iš Ševčenkos gyvenimo. (Šio albumo piešiniai žymiai papildė parodą), išleista daugybė leidinių ir Ševčenkos raštų įvairiom kalbom. Tuo buvo pagerbtas didysis ukrainiečių tautos sūnus ir ukrainiečių tauta, atgavusi plačią savo kultūrinio ir tautinio ir valstybinio gyvenimo laisvę.

Kitą parodos dalį sudaro vaizdai iš garsiojo rusų aktoriaus ir režisieriaus, SSSR liaudies artisto K. S. Stanislovskio (1863-1938) gyvenimo. Duota eilė jo portretų jaunystėj ir senatvėj, vaizdų iš jo teatralinės veiklos dar besikuriant Maskvos Dailės teatro, iš jo darbo su dramos ir operos studijos (Tąsa ant 4 pusl.)

Waterbury, Conn.

Connecticut valstijoj įvyko du dideli piknikai, vienas Waterbury, antras New Havene. Abu buvo pasekmingi, kaip iš svečių atsilankymo pusės, taip ir iš programos. Svečiai buvo užganėdinti.

14-tą liepos įvyks trečias didelis piknikas. Šį pikniką rengia Kom. Partija, Conn. valstijos. Įvyks Lietuvių Darže, kaip žmonės sako, "už leikų."

Šis piknikas bus daug įdomesnis ir įzingesnis tuomi, kad dalyvaus programos pildyme įvairių tautų žmonės. Šiame piknike kalbės du kalbėtojai, Komunistų Partijos kandidatas į vice-prezidentus ir tas garsusis Robert Minor, kuris atidengia per "Daily Worker" visus kapitalistų samokslus prieš darbininkus. Kokių miestų dailės spēkos dalyvaus pildyme programos, praneši vėliau, tėmykit dien-raštyj "Laisvėj."

Chas. Crasnitski.

Gaukite "Laisvę" naujų skaitytojų.

So. Boston, Mass.

Sveikinimo Rezoliucija Lietuvos Vyriausybei

Birželio 27 d. Bostono lietuvių susirinkę į masinį mitingą, Lietuvių Salėje, kampas E ir Silver Sts., S. Boston, Mass., išklause kalbą Antano Bimbos, kuris davė platų pranešimą apie naujus įvykius Lietuvos valdžioj, priėjo išvados ir priėmė sekančią rezoliuciją:

(1) Mes sveikiname Lietuvos dabartinę vyriausybę, kuri pakeitė Antaną Smetoną ir jo kliką, kuri daugiau kaip 13 metų engė Lietuvos liaudį ir naikino pačią Lietuvą;

(2) Mes jaučiame, kad dabartinė Lietuvos vyriausybė nėra kokios vienos srovės klika, bet visos Lietuvos liaudies kolektyvė vyriausybė;

(3) Mes pageidaujame, kad dabartinė vyriausybė atsteigtų visoj Lietuvoj plačią spaudos ir susirinkimų laisvę;

(4) Kad Lietuvos bežemiai būtų aprūpinti žeme, iš kurios galėtų daryti sau pragyvenimą, o mažžemiams ūkininkams būtų teikiama lengvatos;

(5) Visi bedarbiai privalėtų būti aprūpinti darbais;

(6) Kuo artimiausioj ateityj įvesti civilinę metrikaciją;

(7) Steigti daugiau Lietuvoj mokyklų ir skleistį apšvietą per visą Lietuvą;

(8) Linkime Lietuvos vyriausybei taikiai sugyventi su visais jos kaimynais, o ypačingai su Sovietų Sąjunga; ir

(9) Mes pasižadame dabartinei Lietuvos vyriausybei teikti dvasinę ir materialinę pagalbą ant kiekvieno jos pageidavimo.

Tegyvuoją laisva Lietuva!

Detroit, Mich.

Detroito Lietuvių Sveikinimas Lietuvos Valdžiai

Justas Paleckis
Lietuvos Prezidentas
Kaunas, Lietuva.

DETROITO lietuviai, pastangomis Amerikos Lietuvių Kongreso Detroito Skyriaus, birželio 30 d. atlikę masinį mitingą, kuriame buvo nuodugnai apkalbėta dabartinė padėtis Lietuvoj.

MES SVEIKINAME visus ištvermingus kovotojus už laisvą ir šviesesnę ateitį demokratiškai Lietuvai, kuriems pagaliau atidaryta kalėjimų durys.

MES SVEIKINAME naują Lietuvos valdžią, kuri vykdo gyveniman reformas, užtikrinančias laimingesnį gyvenimą fašistinio režimo nukankintai liaudžiai.

MES YPATINGAI DŽIAI GAMES naujos Lietuvos valdžios nusistatymu kuodraugingiausiai sugyventi su SSRS, nes tik einant išvien su Sovietų Sąjunga Lietuvai bus užtikrinta nepriklausomybė.

Pilniausiai užgirdami jau vykdomas reformas, MES PAGEIDAUJAME įvedimo Lietuvoj civilės metrikacijos, atskyrimo bažnyčios nuo valstybės, aprūpinti senelius ir ligonius pensijomis, praversti plačias žemės ūkio reformas, ypatingai užtikrinant duoną ir pastogę tiems išlaisvintiems politiniams kalinams, kuriems Smetonos valdžia atėmė sveikatą kalėjimuose.

Detroito Lietuvių
Mitingo Pirmininkas
P. Krakaitis.

Laisvės Choras iš Hartford, Conn., vad. V. Visockio. Jis dalyvaus LMS Dainų Festivalij, rugp. 31, d., Brooklyne.

Meno Skyriaus Dalis

(Tąsą nuo 3-čio pusl.)
dalyviais paskutiniaisiais metais, o taip pat daug nuotraukų įvairiuose vaidmenyse.

Parodoj dar viena dalis — nuotraukos iš lietuvių knygos parodos Maskvoj, kuri įvyko šiais metais. Nuotraukos tiekia gana išsamų tos parodos vaizdą. Paroda suruošta gražioje „Naujosios Vakarų dailės muziejaus“ salėje, kurios puošniai dekoruotos gėlėmis. Matyti, kad paroda suruošta rūpestingai, su dideliu skoniu. Patiekiti taip pat atidarymo vaizdai ir eilę spaudos atsiliepimų apie mūsų knygos parodą („Pravdos“, „Izvestija“, „Literaturnaja Gazeta“, „Moscou News“ ir kt.). Malonu matyti, kad mūsų knyga yra susilaukusi susidomėjimo draugingame SSSR krašte, su kuriuo ir kultūrinė srity santykius aukštai vertiname.

J. Palemonas (J. Paleckis).

Menas ir Karas

Buržuaziniai-liberaliniai nusiėtikę žmonės dažnai aiškina, jog dailė, literatūra neturi nieko turėti su politika, kovomis. Bet kuomet kyla pasaulinio sąjūdžio kovos, karai, revoliucijos, tai tie žmonės patys nusimetą savo idealistinį švarką ir pasirodo tikroje šviesoje.

Taip buvo laike pereito pasaulinio karo, peireitų revoliucijų ir tas pats yra dabartinio karo laiku. Dailė — menas jau nėra tik jausmų ir sielų pasireiškimas, bet tikrovė. Filmos, literatūra, poezija, teatras tarnauja karinio ūpo sukleimui.

Kas dar naujiena, tai kad toki laikraščiai, kurie taikos laiku niekuomet netalpino grožinės literatūros, o dabar virto poezijos ir poetų „patronais.“ Pavyzdžiui, New Yorko „Times“, kuris niekuomet netalpino eilių, o dabar išspausdino poetės Edna St. Vincent Millay eiles „There Are No Islands Any More.“ Taip pat idėjo R. L. Duffus'o eiles — „The Map of France.“ Šias poetas išspausdino veik visi New Yorko dienraščiai. Mat, dabar specialė padėtis!

Tiesa, šios eilės kalba jausmais, bet jos kalba už Rooseveltto administracijos militarinę programą. Jos lieja ašaras ir jausmus už politiką, už Francijos ir Anglijos imperijas. Edna Millay kritikuoja Amerikos izoliaciją ir tos politikos palaikytojus. Žodžiu, tai *agitacinės eilės*. Bet dabar ir tokios eilės poezija.

Edna Millay jausmingai rauda į tuos, kurie laikosi nuomonės, jog Amerikai nėra reikalo eiti karan už Francijos ir Anglijos interesus. Jinai aiškina, jog šioj gadyne nėra nepereinamų užvarų, „nėra daugiau salų.“ O dabartinis karas, tai „Ne Francija, ne Anglija čia apeina, ne mes, — bet kas svarbaus reikia išspręsti.“ Tas išsprendimas, būtent, yra: „Ar gali Laisvė išlaikyti? — Ar Laisvė turės krist?“

Gražiai skamba žodžiai už *laisvę*. Bet kur ta laisvė? Ar ne kalėjime ji? Po priedanga „laisvės“, panelė Millay šaukia į Amerikos žmones: „Oh, budavokite, surinkite, transportuokite, duokite, kad Anglija, Francija ir mes gyventume.“ Bet kas tie „mes“? Tai ne tie, ką *budavoja, surenka, transportuoja* — ne darbo žmonės. Darbo žmonių laisvė Anglijoje ir Francijoje varžoma ir atimta ne tik karo laiku, bet dar prieš karą. Laisvė darbo žmonių varžoma ir čia, Amerikoje, kuri dar oficialiai nėra karo lauke.

Taigi, šis karas, gelbėjimas, padėjimas Anglijai ir Francijai visai nėra kova už „laisvę“ išlaikymą. Bet priešingai — laisvės sunaikinimui, laisvės suretėjimui.

IR DRAMA VAIDINA SAVO ROLĘ

Antras pavyzdys, tai drama. Ir čia daug kalbama, kad veikalai negalima rašyti iš laikraščių žinių antgalvių — politiniai. Taip kalba buržuaziniai teatro kritikai taikos laiku. Jie garsiausia kalba prieš politinius, tikslus veikalus tada, kai tie veikalai būna *revoliucine dvasia sukurti*, kuomet juose reiškiamą žmonių daugumos reikalai, tikslai. Visai kitaip kalba tie patys žmonės, kai buržuazijos socialiniai reikalai paliešti.

Šį pavasarį pasirodė (New York'e ir kitur) veikalas „There Shall Be No Night.“ Šis veikalas sukurtas iš laikraščių žinių apie Suomijos-Sovietų Sąjungos karą. Buržuaziniai dramos kritikai ginčijosi, ar šis veikalas yra *menas*, ar ne? Vienok pripažino, kad veikalas

yra „meniškas“, nes jis *atsako reikalui* — kovai prieš Sovietus.

Veikalą, „There Shall Be No Night“, parašė labai žymus profesionalio teatro meistras, — Robert Sherwood. Sherwoodas davė visą eilę gerų veikalų. Jis sukūrė „The Petrified Forest“, „Idiot's Delight“, „Abe Lincoln in Illinois“ ir kitus. Ypač pastarasis veikalas („Abe Lincoln in Illinois“) sukėlė daug pagarbos autorui tarpe progresyvių žmonių. Šiame veikalė Sherwoodas kaip ir pakartoto, atkėlė Linkolno istorines kovas, tradicijas iš 1863 metų 1940-tus metus. Išrodė, kad Sherwoodas eis toliau, negu paprastas demokratas. Bet apsiriktą — jis pasiliko „tyruoju“ demokratu, buržuaziniu karo priešu. Sherwood net nepajėgė išlaikyti Linkolno demokratines tradicijas. Linkolno demokratizmas nesibaigia pats savaime. Linkolnas sakė, jog demokratija turi eiti pirmyn, progresuoti. Žmonės, jis sakė, turi teisę pakeisti ir reformuoti savo valdžią. Linkolnui demokratija reiškė progresą.

Sherwoodas suklupo, kuomet jis nuo Amerikos tradicijų, nuo Linkolno, perėjo dramatiškai Sovietų-Suomijų karą. To karo esmės, nei politikos, Sherwoodas, matomai, nesusuprato. Jis parašė veikalą, remdamasis agitacine, priešsovietinėm laikraščių telegramom.

Šiame veikalė („There Shall Be No Night“) Sherwoodas vaizduoja Suomijos intelektualę šeimą, Nobelio medaliu išaukštintą gydytoją. Kilus karui tarpe Sovietų Sąjungos ir Suomijos, ši šeima sunaikinama. Gydytojo sūnus krinta kare už Suomiją. Gydytojas, buvęs Sovietų simpatikas, apimtas keršto už sūnų, taip pat stoja karan prieš Sovietus ir tampa užmuštas. Jo žmona (amerikonė) viena pasilieka ginti savo namus prieš Sovietų „barbarizmą“. Veikalas priešsovietinis visame pilnume. Jis prieš karą iš Sovietų pusės, bet už karą Anglijos ir Francijos imperializmą.

Kitas asmuo, taip pat aukštai iškilęs Amerikos literatūroje, kuris krito į karo agitacijos perpetą, tai yra Archibaldas MacLeishas. Tarpe progresyvių Amerikos visuomenės MacLeishas išliko, kuomet jis parašė savo epiką — „Panika.“ Tai kūrinys, vaizduojąs 1929 metų Wall gatvės bankinį sudužimą. Jo veikalas (Panica) buvo statomas scenoje, MacLeishas buvo kviečiamas sakyti literatines prelekcijas tarpe progresyvių žmonių.

Bet kiek vėliau MacLeishas gavo vietą kongreso knygiaus, Washington'e. Dabar MacLeishas rašo už Rooseveltto karinį prisirengimą, jis jau kritikuoja literatus, kad jų kūriniai neaukleja patriotizmo, šalies imperialistinės dvasios. Jis už karą.

Yra dar ir daugiau tokių, kurie pasisako už karą, agituoja prieš Sovietų Sąjungą. Bet jų *nedaug*.

DAUGUMA RASYTOJŲ PRIEŠ KARĄ.

Didžiama Amerikos rašytojų, artistų, aktorų išstoja prieš Amerikos įtraukimą karan. Ir čia stovi žymiausi Amerikos žmonės. Štai mes turime pareiškimą, kuriuom 300 Amerikos rašytojų viešai išstoja prieš imperialistinį karą. Jie išstoja varde Amerikos Rašytojų Lygos, kurios įtaka siekia toliau jos ribų. Jie pasisako ne tik prieš karą, bet ir prieš reakciją.

Po šiuo prieškariniu pareiškimu pasirašo ne tik Amerikoje, bet ir tarptautiniai žinomi žmonės. Šiame sąrašė yra profesorius H. W. L. Dana, gerai žinomas dramos autoritetas. Čia stovi Theodoras Dreiseris — novelistas. Po tuo dokumentu pasirašė ir jounuolis rašytojas Irwin Shaw, kuris sukūrė tą nepamirštiną veikalą — „Bury the Dead“ (Laidokit Mirusius). Taip pat šiose eilėse randasi John Howard Lawson, kuris jau davė apie dešimtą dramos veikalų profesionaliam teatrui. Apart dramos veikalų, Lawsonas sukūrė filmą „Blockade“, „Four Sons“ ir „Earth Bound.“ Bet Lawsonas žinomas ne tik kaip kūrėjas. Jis yra ir dramos teorijos ir technikos autoritetas. Jo veikalas „Teorija ir Technika Veikalų Rašytojams“ yra nuodugniausiu ir geriausiu veikalu šioje srityje.

Vadinasi, Amerikos inteligentija, didžiūmoje, yra progresyvi. Ši inteligentija laikosi tinkamai ir šiame karo isterijos momente. Ne tik laikosi, bet ir išstoja viešai, ruošia prieškarinius mitingus. Veikia ne tik rašytojai, bet ir artistai, aktoriai, mokytojai, studentai.

V. Bovinas.

Sveikinimas Naujai Lietuvos Vyriausybei Nuo Philadelphia's Lyros Choro Pikniko

Prezidentui Justui Paleckiui
Ir Dabartiniam Lietuvos Ministerių Kabinetai, Katūnas, Lietuva.

Mes, apie 500 lietuvių, suvažiavę į Lyros Choro pikniką birželio 23 d., džiaugsmingai sveikiname naująją Lietuvos vyriausybę ir dėkome už politinių kalinių išlaisvinimą. Užgiriam šią vyriausybę ir linkime jai greito stiprėjimo.

Lyros Choro Valdyba:
TILĖ GEGŽNIČIŲ, Sekr.
ALBERTAS MERKIS, Org.

London. — Pabėgėlių francūzų „tautinis šalies gynimo komitetas“ su generolu de Gaulle priekyje paskyrė vice-admirolą Muselierį komandierium „visų laisvų Francijos karo laivyno jėgų“ tęsti karą prieš Vokietiją. Anglų vyriausybė pripažįsta šį francūzių komitetą kaip Francijos „valdžią.“

Sakoma, jog keli kariniai Francijos laivai ir šiek tiek lėktuvų pasidavę komandai Muselierio.

Tegul Gyvuoja Laisva Lietuva!

Šiuo pavadinimu išleistas ir plačiai skleidžiamas tarpe lietuvių visose kolonijose lapelis. Mūsų skaitytojų informacijai čionai jį talpiname, kadangi lapelis bei atsišaukimas kalba paskutiniaisiais įvykiais Lietuvoje.

Redakcija.

Broliai ir Seserys Lietuviai: Tautininkų diktatūra Lietuvoje nuversta, Smetona su savo artimais kolegomis pabėgo Vokietijon, susidarė nauja pažiūrų žmonių vyriausybė su Justu Paleckiu ir Vincu Krėve-Mickevičium prysakyje.

Naujoji vyriausybė atidare kalėjimus ir paleido ten ilgus metus kankintus Lietuvos sūnus ir dukteris. Amerikiečiai daug aukų dėjomė, daug dirbome, idant juos išlaisvinti. Dabar jie laisvi!

Naujoji vyriausybė atsteigė Lietuvos žmonėms demokratinės teises. Artimoje ateityje bus išrinktas seimas demokratišku būdu.

Amerikiečių troškimai išsipildė. Pagaliau mūsų gimtinė šalis Lietuva bus laisva ir nepriklausoma.

Neklausykite tų, kurie verkia Smetonos režimo nuvertimui. Tas režimas buvo didžiausia Lietuvos žmonių nelaimė. Per keturiolika ilgų metų tautininkų klika pagelbė smurto ir teroro laikė pavergus Lietuvos liaudį. Per keturiolika metų Lietuvos žmonėms buvo atimtos visos žmoniškos teisės ir civilinės laisvės. Tuko ir gražiai gyveno tikrai saujalė išnaudotojų, ir valdininkų. O darbo liaudis skurdo, verkė ir kentėjo.

Dabar Lietuvos žmonės atgauna savo teises ir laisves! Mes amerikiečiai sveikinkim juos.

Čia pas mus yra srovų, kurių vadai pradėjo dar negirdėtą šmeižimą ir plūdimo kampaniją prieš Sovietų Sąjungą, tą didįjį Lietuvos kaimyną, kuris be jokios kovos atidavė Lietuvai jos istorinę sostinę Vilnių. Jie niekina tą šalį, kuri pasižadėjo apginti ir kurti ištikimai gina Lietuvos nepriklausomybę.

Lietuva, kaip maža šalis, gali džiaugtis ir būti laiminga, kad jai atėjo talkon didžioji Sovietų Sąjunga. Jei ne šita Sovietų žemės pagelba, tai Lietuva ir kitos Pabaltijos šalys šiandien jau būtų sutremptos Vokietijos nazių, kaip sutremptos yra Holandija, Belgija, Norvegija ir net Francija. Šiandien gi Lietuva yra nepriklausoma, neįvelta į tą baisų karą. Lietuvos laukai, kaimai ir miestai nėra terorizuojami ir naikinami.

Smetona Sulaužė Sutartį Bet padėjęs Smetona ir jo pasekėjai čionai Amerikoje varinėja piktas intrigas. Jie keikia Sovietus, kam jie neleidžia Smetonos režimui paversti Lietuvą suokalbį ir intrigu centru, kam pareikalavo, kad Lietuvos valdžia laikytųsi pasirašytos tarpusavio apsigynimo sutarties tarpe Lietuvos ir Sovietų Sąjungos.

Tos sutarties Skyrius VI aiškiai sako: „Abidvi susitariančios šalys pasizada nedaryti jokių sąjungų (su kitomis valstybėmis) ir nedalyvauti jokiose sąjungose, atkreiptose prieš vieną ar antrą iš čia susitariančių šalių.“

Bet kas gi atsitiko? Ogi veikas: Smetonos vyriausybė tuo jau padarė slapta militariską sutartį su Latvija ir Estonija prieš Sovietų Sąjungą. Paskui šios trys valstybės dar nusitarė į tą suokalbį įtraukti ir Suomiją. Ta slapta sutartis vedė prie karo, prie didžiausios nelaimės Lietuvai ir Sovietų Sąjungai.

Aišku, kad Sovietų Sąjunga negalėjo pakeisti tokio suokalbio ir Smetonos režimo in-

trigų prieš abiejų šalių gero vę. Ji pareikalavo, kad sudarytų tokia vyriausybė, kuri nuosirdžiai vykdys gyveniman tarpusavio apsigynimo sutartį. Ir tokia vyriausybė susidarė.

Naujoji Lietuvos vyriausybė pasižadėjęs Lietuvos - Sovietų sutartį ištikimai vykdyti.

Nesidukite Apgauti Meluoja tie, kurie sako, kad naujos vyriausybės sudarymas reiškia Lietuvos nepriklausomybės palaidojimą. Nežina, būk Raudonoji Armija kėsinas ant Lietuvos nepriklausomybės.

Lietuva nepriklausoma. Lietuvos nepriklausomybė užtikrinta sutartįje.

Dabar Lietuva ir jos žmonės galės lengviau atsikvėpti ir griebtis taip užvilktų, apleistų ir reikalingų kultūrinių darbų. Lietuva atsistoja ant platus progresio kelio!

Žinoma, blogiau bus didiesiems ponams, dvarininkams, buvusio režimo valdininkams, kurie Lietuvos liaudį ilgai išnaudojo ir slėgė.

Bet ar dėlėi to mes amerikiečiai lietuviai, darbininkai smulkūs biznierių ir profesionalai, vyrai ir moterys, turėtume verkėti ir protestuoti? Žinoma, kad ne!

Mums svarbu ir linksma, kad Lietuvoje bus geriau, lengviau ir linksniau gyventi mūsų broliams ir sesutėms. Jie džiaugiasi perversmu ir nauju gyvenimu. Jie laimingi sulaukė šios valandos!

Neklausykite intrigų ir kurstymų prieš Sovietų Sąjungą ir Lietuvą. Tais kurstymais užsima Lietuvos priešai.

Suglauskime savo eiles. Ištieskim Lietuvos žmonėms savo brolišką ranką. Pasiruokime plačiam kultūriniam bendradarbiavimui tarpe Lietuvos žmonių ir Lietuvos išeivijos. Mes tikime, kad tokiu bendradarbiavimui naujųjų Lietuvos vyriausybė plačiai atidarys Lietuvos duris. Savo knygomis, savo gerais laikraščiais, laikais ir patarimais padėkime Lietuvos žmonėms pakelti savo kultūrinį lygį.

Darbo daug. Tas darbas prakilnus ir gražus. Tame darbe mes galime dirbti visokių srovų ir įsitikinimų žmonės. Prie tokio bendro darbo mes visus raginam ir kviečiame.

Tegul gyvuoja laisva Lietuva!

Tegul gražiai žydi Amerikos lietuvių vinybė!

Laisvoji Sakykla

(Tąsą nuo 2-ro pusl.)
nai žinome ir todėl nenuostabu girdint jų kliksmus. Būtų daug nuostabiau, jei girdėtume juos kitaip giedant.

Kom. Veteranas,
J. T.

Rumunijos Liūdėsio Diena

Bucharest, Rumunija. — Rumunų valdžia paskelbė liūdėsio-gedulo dieną liepos 2 d. to, kad Sovietai atgavo Bessarabiją ir užėmė šiaurinę Bukoviną.

Skelbia Vardus Pasirašusių už Komunistus

Amerikonų Legionas išspausdino ir po visą W. Virginijos valstiją paskleidė knygele, kurioje, be kitko, paskelbė vardus apie devynių tūkstančių piliečių, kurie padėjo savo parašus ant prašymų-peticijų už Komunistų Partijos kandidatus, už E. Browderį ir prezidentus ir J. W. Fordą ir viceprezidentus.

Sovietai Užtarė Rumunijos žydus

Naziški Rumunijos fašistai, vadinami „geležiniai gvardiečiai“, pradėjo kruvinus pogromus prieš žydus, ypač palei rubežių su Bessarabija. Tūkstančiai ant tūkstančių žydų metėsi bėgti iš Rumunijos į Sovietų užimtą Bessarabiją. Rumunų fašistai ir policija žiauriai užpuodinėjo ir teriojo bėgančius žydus.

Sovietų vyriausybė tada davė pastabą rumunų valdovams — sustabdyt pogromus prieš žydus. Sovietai sakė, „mes negalėsime pakęst tokios betvarkės palei savo rubežių.“ Po tos Sovietų pasargos, šiek tiek apsilaukino pogromai prieš žydus.

Amerikonų laikraščių reporteriai praneša, kad bent patį Rumunijos valdžia da-

bar atvirai neremia skerdynių prieš žydus po to, kai Sovietai davė jai persergėjimą.

Dr. John Repshis

(Repšys)
LIETUVIŠ GYDYTOJAS
278 Harvard Street
Kampus Inman Street
Arti Central Skveto
CAMBRIDGE, MASS.
Tel.: TRObridge 6330

OFISO VALANDOS:
2-4 ir 6-8 vakare
Nedėliomis ir šventadieniais:
10-12 ryte

BROOKLYN LABOR LYCEUM

DARBININKŲ ISTAIGA
Salės dël Ballų, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Pulkas steldius su naujaisiais įtaisymais. Keturiolika bolų alėjų.
Kainos Priilnamos
949-959 Willoughby Ave.
Tel.: STagg 2-3842

Ekskursija Traukiniu

Prašome įsitęmyti, kad dienraščio „Laisvės“ naudai rengiamoji ekskursija yra perkelta į kitą dieną. Turėjo įvykti liepos - July 28, bet tapo perkelta į rugpjūčio-August 4-tą.

Ekskursija bus traukiniu į didįjį ir gražųjį ežerą, vadinamą Lake Hopatcong, Nolan's Point, N. J.

Puikios maudynės, gražus pasivažinėjimas laiveliais. Kelionės bilietas \$1.00 į abi puses.

Traukiniai Išeis nuo Šių Vietų:

BROOKLYNIEČIŲ ATYDAI: Liberty St., New York City traukinys išeis 8:45 a. m. (Day Light Saving Time). Brooklyniečiams geriausia privažuot Jamalca Line traukiniu, išlipit ant Broad St. stoties, Downtown, ir nuo stoties eit iki Liberty St. Ferry, Hudson River.

New Jersey Atydai:

Jersey City Terminal, traukinys išeis 9:00 A. M. East 22nd St., Bayonne, N. J., traukinys išeis 9:15 A. M. Elizabethport, N. J., traukinys išeis 9:30 A. M. Elizabeth, N. J., traukinys išeis 9:25 A. M. Newark, N. J. (Broad St.), traukinys išeis 9:00 A. M.

Manhattan Liquor Store

264 Grand St. Brooklyn, N. Y.

(Kampus Roebling St.)

Tel. EVergreen 7-1645 License No. L. 888

Tikrai Žinokit, Kad Perkant Sau Vynus ir Likierius Reikia Pirkti Patinkamoj Krautuvėj

Manhattan Liquor Store

Didžiausia ir žemiausiom kainom krautuvė Williamsburgh'e

DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS VISOKIŲ ROŠIŲ GERIMU

LIETUVIŠKA

GERIAUSIA DUONA
SCHOLES BAKING
532 Grand Street, Brooklyn

KEPAME TIKRĄ LIETUVIŠKĄ DUONĄ IR VISOKIUS PYRAGUS BEI KEIKSUS.

Mes perkame geriausios rūšies miltus—tas reiškia, kad mūsų duonoj nėra jokių dažų nei chemikalų. Mūsų duoną valgysite sutaupysite pinigų, nesirgsite, nereikės išnokėti gydytojui. Pristatome į visas dalis—Brooklyno ir apilinkės, į krautuves ir į pavienius namus; taipgi siunčiam ir į kitus miestus.
Tel. EVergreen 4-8802. Sav. V. LUKOSEVICIUS

Dienos Klausimais

Vokietija jau rengiasi prie smūgio Anglijai. Paėmę Guernsey, Jersey ir kitas salas Anglijos kanale, kurios yra 70 mylių nuo Anglijos ir 45 mylių nuo Francijos. Tuo jau įrodė, kad Anglijos karo laivynas negali Angliją apginti.

Taylor Henry rašo iš Francijos, kad Francija neteko 1,500,000 kareivių užmuštais ir dingusiais be žinios. Tai baisi skaitlinė! O kur dar sužeistieji? Jis daro išvadą, kad Francija pralaimėjo karą vyriausiai dėl šių priežasčių: (1) Buvo vyriausia ginkluota. (2) Permažai turėjo žmonių. (3) Nebuvo noro, pasirijimo kariati.

Mes sakysime nebuvinimas noro tai ir buvo vyriausia priežastis, nes Francijos valdonai tą kraštą pavertė į baisų kalėjimą darbo žmonėms, išdraskė unijas, organizacijas, 10,000 darbo žmonių išrinktų pažangių atstovų į valdžios vietas uždarė į kalėjimus. O tuo kartu laisvai, nevaržomai veikė Hitlerio ir Mussolinio šnipai iš tos pačios valdžios tarpo. Generolai ir ministrai buvo išdavikai. Jie tą išdavystę per daugelį metų paruošė.

Jungtinės Valstijos šimtais milijonų dolerių skiria naujiems karo laivams ir tuo pat kartu daugiau jų budavoja. Gyvenimas įrodo, kad karo laivai jau nevaidina pirmės rolės. Anglija buvo "marir karalienė", o štai Vokietija lupa ją, ima jos salas! Argi nereikėtų iš to pasimokyti? Atrodo, kad budavoja tiek daug karo laivų ne todėl, kad jie svarbus karo

ginklas, bet todėl, kad Amerikoje yra daug laivų budavotojų kompanijų, kurios iš to šimtus milijonų dolerių darosi pelno.

Rumunijos karalius Karolis II laukė, kad jam padės kitas tautas laikyti pavergus Angliją ir Franciją, kurios net sutartį turėjo. Bet kada Francija suklupo kare, tuo parodė savo silpnębę, o Anglija eina prie to, tai jis tada prašė pagalbos pas Mussolinį ir Hitlerį.

O kad apgauti Sovietus, tai pareikalavus grąžinti Bessarabiją ir Bukoviną jis pasiūlė derėtis. Sovietai kietai ir trumpai pasakė: "Derybų nėra. Žinai, kur tavo sienos, ir pasitrauk, nes kitaip Raudonoji Armija išmes iš mūsų žemės!" Ir Raudonoji Armija išgrūdo tuos budelius! Liaudis su džiaugsmu pasitiko raudonarmiečius. Apkaisė juos gėlėmis, papuošė jų tankus, arklius ir ginklus. Bučiavo savo išlaisvintojus.

Sako, kad Sovietų orlaiviai Rumunijoje nuleido pėstininkus su kulkasvaidžiais, šautuvais, motoriniais dviračiais ir tankais. Pietų Bessarabijoje nuleido vienoj vietoj ištisą pulką, iki 3,000 kovotojų su visais ginklais. Tai biskį jėga, tai išsilavinimas!

Lawrence Greene rašo iš Washingtono, kad šiemet karo reikalams sumos sudaro net \$5,661,910,337. Tai ant kiekvieno piliečio, įskaitant ir vaikus, išeina po \$44 taksų! O jeigu mes atsimename dar baisias valstybės skolas, kurias taip pat turime mokėti, tai

jau dabar kiekvienas Jungt. Valstijų pilietis turi apie \$250 valstybinių skolų!

Ir mokame mes jas. Mokame viską pirkti: cigaretes, apsiavus, automobilius, gazoliną, namus, skustuvus ir net veido miltelius. Daugiau ponai skirs karo reikalams pinigų, daugiau duos Anglijai ginklų, daugiau mokėsime taksų!

D. M. Š.

Konektikiečiai Dainų Dienoj Sveikins Lietuvos Valdžią

Waterbury, Conn.:—Šiame laike visiems lietuviams daug atbudimo, daug naujo įvykus perversmam Lietuvoje, galima sakyti su maža išimčia, jog visi Amerikoje lietuviai yra nužiuogę nauja, pažangia išikursia vyriausybė. Tiesa, mes čia būdami negalime tiek daug to džiaugsmo įsivaizdinti, kiek patys Lietuvos žmonės, ta viską jaučia palikę laisvi ir nevaržomi. Jie susirenka laisvai, jie išreiškia mintis laisvai, skaito spaudą, klausos radijo, plečia kultūrinį gyvenimą, mato tarpe savęs geriausius sūnus ir dukteris paluosuotus iš po geležinių groty—kalėjimų. Todėl, mes tą viską žinodami negalime ištylėti neistiesę Lietuvos liaudžiai savo rankos, negalime nutylėti nepasveikinę ją ir jos dabartinę vyriausybę nusikračiusią priešpaudos režimui! Taigi, visų progresyvių chorų Conn. valstijos busimoj dainų dienoje mes tarsime savo žodį visi bendrai, kad mes teiksime savo broliams ir sesutėms visokią paramą, kokią tik mes galėsime jiems suteikti. Už tai yra kviečiami visi lietuviai į dainų dieną, į Waterbury, į Lietuvos daržą, rugpjūčio 4 dieną! Čia rasis žmonių iš plačios apietinės, bus naujų minčių pasidalinimas,

išgirsime gerų kalbėtojų nurodymus apie Lietuvos dabartinę padėtį ir tuo pačiu sykiu išgirsime upą keliančių liaudies ir darbo žmonių dainų, muzikos. Chorai, jų komitetai ir šiaip veikėjai privalo kalbinti lietuvius busais ir masinomis važiuoti, kad pasiektų tą vietą ir išklausus to gražaus programo.

Daugiau pranešimų apie tos dienos sudėtį, joje būsimą programą matysite spaudoj ir skelbimuose.

Vikutas.

Nevisai Taip

Kada yra rašoma apie karą, didžiama rašėjų jo kaltininkus suranda tik stambiajame kapitale arba čia, Suvienytose Valstijose, Wallstrytyje surandama karo kaltininkai. O šiaip visos tautos liaudis, masės žmonių, tai nekalti angelukai.

Taip, mes sutinkam, kad stambus kapitalas ir imperializmas yra didžiausi kaltininkai karų rengime. Bet kad jų mažuma, tai argi jie vieni pajęgtų surengti tas skerdynes? Žinoma, kad ne. Reikia, yra spēka, kuri jiems pagalbėja surengti. Dabar klausimas, kas toji spēka? Nereikia būti filosofu, gali ir mažas kūdikis matyti.

Pavyzdžiui, kad ir dabartiname kare. Iš pradžių Amerikos vidurinė klasė ir didžiama darbininkų garsiai ir drąsiai net ir viešai gatvėse šaukė šūkius prieš karą. O kaip dabar toji pilka minia atsineša link karą? Nagi, išgirsi vis daugiau ir daugiau išreiškimų už rėmimą alijantų, ypač tarpe vertelgų. O jau žydų tautos, tai beveik didžiama stoja be jokio abejojimo už rėmimą alijantų visokiais būdais. Ir tas ne paslaptis.

Paklausk vidutinio vertelgos arba kokio kunigo, ką jis mano apie šį karą, tai tau dažnai pasakys taip: "Gerbiamas tamsėle, karas — bausis dalykas. Bet ką mes turime daryti prieš tai. Tai valdžios dalykas. Yra tautos autoritetas ir tik jis turi teisę spręsti pagal savo supratimą apgynimą šios šalies arba gelbėjimą alijantų."

Ir jie taip pasakoja savo pasekėjams, kad būtų ramūs, atsidėtų ant valdžios valios. Na, o mes matom, kur link rita dabartinė valdžia. O kadangi visokių religijų kunigai turi didelę įtaką tarpe savo pasekėjų, ir jie didžiulioje atsidavę kapitalui, tai virš paminti elementai irgi yra kaltininkais karų rengime, kaip ir stambus kapitalas. Tad ne užtenka pasakymo, kad imperializmas ir kapitalizmas įtraukia tautas į karus. Jie vieni to negalėtų padaryti be pagelbos vidurinės ir žemutinės klasės.

Žinoma, darbininkų negalima tiek kaltinti, ba jie yra suvedžioti per visokius meklerius, bet jie irgi kalti, kad

LICENSES

NOTICE is hereby given that License No. EB 1259 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1191 Nostrand Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

JOHN ROCHFORD
1191 Nostrand Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 1259 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 54 Berry St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

FELIX ROSINSKI
54 Berry St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 1259 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 54 Berry St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

ADAM F. LEISENHIMER
54 Berry St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 1259 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 201 Rocking St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

JACOB KAPLAN
201 Rocking St., Brooklyn, N. Y.

duodasi vedžiot už nosies apgavikam, nesiorganizuoja i prieškarines organizacijas. Griaustinis.

Berlin. — Vokiečių lakūnai bombomis nuskandino du prekinius Anglijos laivus, vieną 12,000 tonų, kitą 6,000 tonų, ir sužeidė trečią anglų laivą, 8,000 tonų, kaip vokiečiai pranešė liepos 3 d. mybe.

Vokiečiai Nuskandinę Du Stambius Anglijos Laivus

Berne, Šveicarija. — Šveicarų laikraščiai daug prirašė, pranašaudami, kad Sovietai susikirsia su vokiečiais. Vienas aukštas Vokietijos valdininkas Berlyne perserėjo Šveicariją, kad dėl tokių rašymų jinai gali prarast savo nepriklausovokiečiai pranešė liepos 3 d. mybe.

Busai į "Laisvės" Pikniką

Brooklyne "Laisvės" piknikas įvyks liepos (July) 7 d. Jis bus Klaščiaus Clinton Parke, Betts ir Maspeth Aves., Maspeth, N. Y. Busai atvažiuos iš šių miestų:

PATERSON, N. J., busai išeis nuo Bakanausko svetainės, 62 Lafayette St., 10:30 val. ryte. Kelionė į abi puses \$1. Prašome pasažierių pribūti anksti. Taipgi prašome išanksto užsiregistruoti važiavimui į pikniką. Registruoja sekami komiteto nariai: V. Prapietienė, J. Bimba, P. Malinauskas, S. Vilkas ir M. Gecevičienė.

HARRISON-KEARNY, N. J., du busai išeis 12 val. dieną, nuo 414 Williams St., kampas Davis Ave. ir Duke St., kampas Schuyler Ave. ir Duke St. Prašome užsiregistruoti.

GREAT NECK, N. Y., busai išeis nuo Kasmočiaus salės, 91 Steamboat Rd., 12:30 P. M. Bilietas į abi puses 50c. Prašome užsiregistruoti pas Kasmočių aukščiau paduotu antrašu arba pas P. Bečį ir F. Klaston.

ELIZABETH, N. J. Bangos Choras turi pasamdes busą, kuris išeis nuo 408 Court St., 11 val. ryto. Kelionė į abi puses \$1.00. Prašome užsiregistruoti.

NEWARK, N. J., Venderhoof De Luxe su radio busai išeis nuo Lietuvių Salės, 180 New York Ave., 12:30 val. dieną. Kelionė į abi puses 75c., jokių ekstra "tipų" šoferiams nebus kolektuojama. Prašome iš anksto užsiregistruoti pas bile choro narį arba svetainėje.

NEW CANAAN-STAMFORD, Conn., busas dėl 35 asmenų paimtas. Iš New Canaan išeis 10 val. ryto, nuo gelžkelio stoties. Iš anksto prašome užsiregistruoti gelžkelio stoties. Iš Stamford išeis 10:30 val. ryto, nuo gelžkelio stoties. Iš anksto prašome užsiregistruoti ir užsimokėti pas Mrs. Laugalis ir A. Petrikonis.

BROOKLYN, N. Y.

Sietyno Choras iš Newark, N. J.

SURAŠAS CHORŲ, KURIE DALYVAUS PROGRAMOJE:

Sietyno Choras iš Newark, N. J., vadovybė B. Šalinaitės; Bangos Choras iš Elizabeth, N. J. vadovybė A. Klimaitės; Pirmyn Choras iš Great Neck, N. Y., vadovybė Geo. Kazakevičiaus ir Brooklyno Aido Choras, vadovybė Aldonos Žilinskaitės.

George Kazakevičiaus ir John Nevins Orkestros

Dvi šešių kavalkų orkestros gros šokiama be pertraukos.

Dienraščio Laisvės Rengiamas Didysis Piknikas

BUS KLAŠČIAUS CLINTON PARKE

Betts ir Maspeth Aves., Maspeth, L. I., N. Y.

LIEPOS 7 JULY

Piknikas Prasidės 10 val. dieną, muzika nuo 2-ros val. po pietų

ĮŽANGA 40 CENTŲ ASMENIUI

TICE is hereby given that License No. 2622 has been issued to the undersigned sell beer at retail under Section 107 of Alcoholic Beverage Control Law at 4 Tompkins Ave., Borough of Brooklyn, City of Kings, to be consumed on the premises.

JULIUS OSSIP
4 Tompkins Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. 1400 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1 Avenue U, Borough of Brooklyn, City and County of Kings, to be consumed on the premises.
 PAULINE ROSS
 1 Avenue U, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. 1742 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 111 Avenue U, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

KARL REICHBACH
111 Avenue U, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. 1766A has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 111 Avenue U, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

KARL REICHBACH
111 Avenue U, Brooklyn, N. Y.

sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 4 Coney Island Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

RADIO DINER, INC.
4 Coney Island Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. 1952 has been issued to the undersigned sell beer at retail under Section 107 of

Alcoholic Beverage Control Law at
107 Avenue U, Borough of Brooklyn,
County of Kings, to be consumed on the
premises.
OAK DINER, INC.
107 Avenue U, Brooklyn, N. Y. 3

23 Avenue S, Borough of Brooklyn,
County of Kings, to be consumed on the
premises.

SANDQUIST TAVERN, INC.
23 Avenue S, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No.
B 583 has been issued to the undersigned
to sell beer at retail under Section 107 of
the Alcoholic Beverage Control Law at
23 Avenue J, Borough of Brooklyn,
County of Kings.

BRISTOL BAR & GRILL, INC.
 FAMOUS DELICATESSEN
 18 Avenue J. Brooklyn, N. Y.

OTICE is hereby given that License No. 3 2087 has been issued to the undersigned
sell beer at retail under Section 107 of
the Alcoholic Beverage Control Law at
08 Avenue J, Borough of Brooklyn,
County of Kings, to be consumed on the
premises.

CARMINE PASQUENZA
(Carmine's Rest.)
09 Avenue J, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. B 819 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 18 — 18th Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

SAMUEL BLUMBERG
Parkview Kosher Delicatessen & Rest.
16 — 18th Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. B 481 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 47-72 Bogart St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

BOROUGH CATERERS, INC.

NOTICE is hereby given that License No. 3790 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 29 Washington Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

H. B. DELICATESSEN, INC.
29 Washington Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. B 2367 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 88 St. John's Pl., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

K. & B. DELICATESSEN
88 St. John's Pl., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. B 1992 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 4 Montgomery St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

PATRICK J. McCORMACK
4 Montgomery St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No.

1380 has been issued to the undersigned
sell beer at retail under Section 107 of
the Alcoholic Beverage Control Law at
8 Franklin Ave., Borough of Brooklyn,
County of Kings, to be consumed on the
premises.

G. FREDERICK MULLER
8 Franklin Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No.
1450 has been issued to the undersigned
sell beer at retail under Section 107 of

sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 3 Franklin Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

ISIDORE RADIN
3 Franklin Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. 3 562 has been issued to the undersigned

Eastern P'kway, Borough of Brooklyn,
County of Kings, to be consumed on the
premises.

**PALATIAL BOWLING &
BILLIARD ACADEMY INC.**
Eastern P'kway, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No.
1784 has been issued to the undersigned
to sell beer at retail under Section 107 of
the Alcoholic Beverage Control Law at

Nostrand Ave., Borough of Brooklyn,
County of Kings, to be consumed on the
premises.

PAUL FUTERMAN
CROWN DELICATESSEN
Nostrand Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No.
1397 has been issued to the undersigned
to sell beer at retail under Section 107 of
the Alcoholic Beverage Control Law at
282 1/2 Stuyvesant St. Borough of Brooklyn.

CONRAD WOLF,
 188 Adm. Est. of Laura Wolf
 Staggs St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. 517 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 188 Broadway, Borough of Brooklyn.

County of Kings, to be consumed on the
premises.

HARRY ALTSCHULER
Broadway, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No.
726 has been issued to the undersigned
to sell beer at retail under Section 107 of
the Alcoholic Beverage Control Law at
Broadway, Borough of Brooklyn,
County of Kings, to be consumed on the

NATHAN & ADOLPH COHEN
C. & C. DELICATESSEN
Broadway Brooklyn, N. Y.

TICE is hereby given that License No. 653 has been issued to the undersigned sell beer at retail under Section 107 of Alcoholic Beverage Control Law at 6 Avenue N, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the

VINCENT A. CULHANE
6 Avenue N. Brooklyn, N. Y.

TICE is hereby given that License No. 1999 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 197 of the Alcoholic Beverage Control Law at 7 Nostrand Ave., Borough of Brooklyn, City of Kings, to be consumed on the premises.

JOSEPH A. NEARY

7 Nostrand Ave., Brooklyn, N. Y.

Graziai ir skaitlingai CIO unija atžymėjo New Yorke keturių metų sukaktį nuo suorganizavimo ligoninių slaugių. Organizacija apima apie 20 tūkstančių slaugių. Jos dabar tedirba 8 valandas į dieną.

Bostono ir Apie linkės Žinios

Masinis Mitingas

Birželio 27 d. So. Bostone įvyko masinis mitingas. Šiame mitinge kalbėjo drg. A. Bimba. Jis gana plačiai nusišvietė Lietuvos dabartinius valdžios pasikeitimus, labiausiai — dėl ko taip įvyko. Žmonių svietinėje netilpo, didesnė pusė publikos grįžo nuo salės namo, protestuodami, kad rengėjai permažą salę padėmė.

Pertraukoj buvo skaityta rezoliucija, pasveikinant dabartinę Lietuvos naujai sudarytą vyriausybę. Rezoliuciją mitingas priėmė vienbalsiai, rankų pakėlimu.

Antrojo dalyje kalbos kalbėtojas nušvietė, kaip svarbu yra skaityti laikraščius, o ypač dabartinių momentų, kuomet kasdien pasaulis keičiasi. Taipgi plačiai prisiminė apie Literatūros Draugiją. Tas labai gerai, kad mūsų kalbėtojai pradeda daugiau kreipti atydos į mūsų vietinius reikalus. Toliaus kalbėtojas perbėgo savo kalbą per Europos kariuomenės valstybes, padarydamas peržvalgą iš karo fronto. Kalbėtojas priešo prie išvados, kad šis europinis karas gali būti paskutinis karas, bent Europoje. Visą laiką publika lydėjo kalbėtoją kalba griusmingais aplodismentais.

Užsibaigus prakalbai buvo statomi klausimai. Tūli ju buvo keisti. Vienas darbininkas dar per pusę prakalbės atnešė laišką į voką įdėtą ir padėjo ant stalo. Tame laiške būta apie tuizinus klausimų. Matomai, tuos klausimus nusaršė jo dvasios vadas, nes daugiausiai minėti klausimai lieti krikščionybę. Bet kad daugumą tų klausimų kalbėtojas atsakė savo prakalboje, tai mažai teliko ir atsakyti. Antras iš klausėjų buvo „jaunalietuvis“. Jis nestatė klausimų, bet išrėžė kalbėtojui „kritiką“ ir pabėgo. Šis jaunas vaikinys apie penki metai kaip atvažiavęs iš Lietuvos. Iš amato siuvėjas. Čia jis, sakoma, atsiųstas organizuoti dabar atvažiavusius „grinorius“ į atskirą organizaciją (maždaug kaip Lietuvoje buvo fašistinė organizacija). Nereikia nei stebėtis, kad jis drebėdamas, vos galėdamas ištarti kelis žodžius, pasprindė ir vėl bando kalbėti. Ant pabaigos pareiškė: „Aš nenoriu, kad kalbėtojas duotų atsakymą. Jo nelauksiu. Eilu laukan.“ Nors jis išėjo, bet ant jo užmetimų buvo atsakyta tinkamai.

Tokiam kritiškame momente aš šiam jaunuoliui nuo savęs siunčiau „užuojautą“. Jis tik pradėjo smetonos režimą eksperimentuoti, o čia jis taip negarbingai žlungo! Ir žlungo amžinai! Manau, kad šiuo momentu, kuomet jis turi po-

litinę vakaciją, prisieis jam gerai pagalvoti ir pasigailėti, kad jis dirbo ne savo darba. Jis jaunas. Jis laikui bėgant supras, kad grynė ne savo klase, bet grupelę parazitų, kurie mito Lietuvos liaudies krauju. Mes būdami jauni padarėme daug klaidų, bet begyvendami jas išlyginome. Gal ir šis jaunuolis tai padarys.

Ūpės Geras

Pas mus Lietuvos vyriausybės pasikeitimas pakėlė žmonių ūpą, o ypačingai po masinio mitingo. Visur mūsų pasekėjai linksmesni ir dragesni. Net pas tuos atsirado orientacija, kurie save skaitė niekur neprigulmingais. Pirma, mat, jie žinojo, kad dabartinė sistema remiasi ant darbininkų išnaudojimo ir ją neužsimoka remti. Bet mūsų pusėj kad ir matė teisybę, bet manė, jog darbininkai per silpni ir negalės įveikti įsienėjusio kapitalizmo, kurio globoje buvo: fabrikai, geležkeliai, žemių plotai, miškai, ežerai, policija, milicija, kariuomenė, laikraštija ir tautos vadas ant to visko „viešpats“. Dabar jie mato, kad viskas yra galima. Jų tą seną aimanaciją: „Ką biednas, nemokytas, vargšas žmogelis gali prieš tokią galybę padaryti, jau pradeda išnykti, o to vietoj atgauti sąmonę ir prisiminti mūsų šūkius: „Visa galia darbininkuose“ arba, „O kur skraidai darbininke, eik prie mūs!“ „Visų šalių darbininkai, vienykitės; jūs nieko nepralaimėsite, tik retėžius“ ir „Kas buvo nieks, tas bus viskuo.“ Su pasikeitimu Lietuvos valdžios, pasikeitė milijonuose lietuvių protavimas. Su atsiradimu Lietuvoje naujos valdžios, atsirado nauji milijonai jos rėmėjų.

Tiesia, mes džiaugiamės naujais įvykiais ir darbininkų laimėjimais, bet mums čia nieko naujo. Mes kovojom ir kiekvieną atvejį sakėme, kad taip bus o ne kitaip. Todėl mes šiuo momentu ramūs. Mūsų laikraščiai tiesą sakė ir jie pasilikis istorijos galerijose kaip suvaidinę svarbų vaidmenį šiame perėjime.

Visai kitaip su mūsų kaimynais. Dar vakar susigavę darbininką, kuris sekdamas aušrinę ėjo prie pasiiluosavimo, sulaukė kalbėdami ir rodydami pelkes: „Eikite šiuo keliu, tai atrastis rojų, nes tautos vadas mus išsuntė, kad mes jums pasakytume.“ Visi tautos vado pakalikai šiandien gyvena desperacijos perijoje. Jie neteko vado ir neliko jiems nieku pasiteisinti, o jei bando, tai nesiseka. Tik pasikalbėkit, kaip mūsų kaimynas „Darbininkas“ No. 49 sako: „...Kaune sudarė Lietuvai naują vyriausybę iš rasytojų,

kurie jokiam valstybiniame ir politiniame darbe nėra buvę, išskyrus inž. Galvanauską ir p. Mašiota.“

Pagal kaimyną šį protavimą, tai nauja vyriausybė negali pasilaikyti vien tik dėl to, kad neturi prityrimo. O mes visai kitaip manome. Lietuvos policijos viršininku paskirtas Snieckus, kuris nemazai kalėjimo „pyragų“ suvalgė. Jis su tų „pyragų“ skoniu ir kokybe gerai susipažinęs, ir manome, kad savo klientams nemažesnę porciją duos, kokią jis pats gavo.

Toliaus „Darbininkas“ ve prie kokių kvailysčių prieina: „Patriotinėje lietuvių, Lietuvos nepriklausomybės ir laisvės šalininkai, turėtų visiškai išskirti komunistus ir nieko bendra su jais neturėti. Neremti jų spaudos, jų parengimų, kol jie nepadarys viešos atgailos už savo žalingus Lietuvai darbus.“

Kazin kodėl išleista, kad nepriimti komunistų ant „burdo“? Mums rodo, kad šitas kovos būdas prieš komunistus nėra naujas. Jis yra taip senas, kaip sena patį klasių kova. Kuomet tik susipratus proletarijatas paskelbė prieš kapitalą kovą, taip greitai kunigija perėjo išnaudotojų pusėn ir visuomet ir visur drumstė darbininkų vienybę. Bet tas jų drumstimas darbininkų buvo ir bus tik laikinas. Tai ne kunigų valia išskirti. Kuomet kunigai kalba apie išskyrimą, tai mus imia juokas. Mat, tie laikai praėjo, kai iš Adomo buvo galima padaryti Jėvą. Jie tik sako, visus išskirti, bet kaip? Daleiskim aš su kataliku kasdien neušleista, geležį ir vieną puodą kaip nešame, tai jis į mano petį atsiemia, o kiti aš į jo. Jeigu mes to nepadarytume, tai turėtume geležį sudegti. Mes tik vieną receptą težiome, kad iš proletarijato viena proletarą išskirti tai pirmą reikia į padaryti-turtingu, tai tik tuomet jis „nieko bendro neturės su komunistais. Jaunūti.“

Sidabrinės Vestuvės

Šiais laikais kaip kitur, taip ir pas mus Bostone, įvyksta daug sidabrinų vestuvių. 23 birželio gana skaitlingas būrys draugų suvažiojo į „Pam-Pan-Éto Inn“ pagerbti draugus: St. ir Juliją Reinardus proga jų 25 metų vedybinių sukaktuvių. Abu draugai Reinardai gyvenami Amerikoje per visą laiką aktyviai veikę progresyviu darbininkų judėjime ir todėl turi gana daug gerų draugų, kurie ta proga jubilėjantus apdovanojo keliais gėlių ir kitomis dovanomis. Po skanių pietų buvo daug širdingų linkėjimų, kalbų ir dainų.

Šį pavasarį draugų Reinardų sūnus Leo baigė mokslus Massachusetts Technological Institute, Chemijos skyriuje. Suteigta buvo pavyzdina

ir jauki, tik gaila, kad svečiai įsisiūbavę į linksmybės pamiršo prisiminti visuomeniškus reikalus.

Mirtis

Birželio 15 palydėjome amžino atilsio vietą mirusį cambridgietį draugą Simoną Venskevičių.

Nors draugas S. Venskevičius buvo bemokslis, bet buvo pažangus žmogus ir uolus laisvamanis. Išgyveno Cambridgiuje apie 30 metų ir per visą laiką pagal savo išgalę veikę progresyviu darbininkų judėjime. Priklausė prie Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos ir skaitė dienraštį „Laisvė“ iki mirties užmerkė jam akis.

Per paskutinį pusemetį laiko draugas Venskevičius sunkiai sirgo vėžio liga. Pasveikti vilties nebuvo ir va tą žinodami mūsų kunigūžiai pradėjo sergantį Simoną laukti ir viljoti į dangaus karalystę, vienok Simoną sumanumas neapleido ir iki pat mirties kunigų vilionėms nepasidavė, paliko ištikimū savo gyvenimo idealui. Simoną palydėjo labai skaitlingas būrys draugų į gražiausį Mount Auburn kapinyną, kur žavėjančiai jaukioj gotiškoj koplyčioj, po trumpos Dr. Repšio perskaitytos Simoną biografijos ir prakalbės, atidavė draugai Simonui paskutinį atsisveikinimą ir ten pat jo kūnas liko sudegintas.

Simonas paliko nuliūdimo savo mylimą moterį Agotą ir dukrelę, abi priklauso prie Lietuvių Darbininkų Susivienijimo, taipgi seserį ir kitų giminių.

Atlikai, draugė, savo gyvenimo kelionę ir laį būna ramiai amžino atilsio vieta.

Zavis.

New Britain, Conn.

Lietuvių Radio Programos diena įvyks 7 d. liepos, Hanover Parke, Meriden, Conn. Radio Programos diena-piknikas yra rengiamas bendrai New Britaino Lietuvių Radio Programos, kurį yra vedama Andriaus Rekaus ir Waterburio Lietuvių Radio Programos, vedamos Dr. M. J. Colney. Radio diena-piknikas, bus nepaprastas. Jame bus išpildyta gražių dainų ir muzikos, kurias išpildys pasižymėję dainininkai ir muzikantai. Dainuos Lietuvių Radio Choras iš New Britaino, vadovystėje p. lės Marytės Chaponytės, iš Waterburio Vaizbos Buto Radio Choras, vadovystėje P. Bruzausko. Bus dainininkė iš New Haven, ponė Agota Vokietaitienė; grajus Merideno kaimiečių orkestra, susidedanti iš 10 ypatų; bus ir daugiau, kurie dalyvaus toje programoje. Suminėta visa dainų ir muzikos programa bus transliuojama, o bangomis per stotį WATR, kurią kiekvienas lietuvis atsilankęs galės girdėti ir matyti, kaip mūsų lietuviška dainelė ir muzika yra išleidiama į oro bangas. Piknikas prasidės 12 val. diena. Programa prasidės lygiai 1:30 val. po pietų ir baigsis 2:30 val. Taipgi, tame piknike yra pasižadėję dalyvauti lietuvis-gabus ristikas Karl Pojello ir negražiausias žmogus „Angel“. Reikėtų kiekvienam lietuviui, mylinčiam lietuvišką radio programėlę, atsilankyti ir priduoti daugiau energijos dirbti kultūrinį lietuvių darbą ir ant toliau. Jeigu tą dieną ir lytu, tai piknikas vistiek įvyks, nes yra pastogė, kur gali tipti su viršum 2,000 žmonių.

Pasimatysime Lietuvių Radio dienoje-piknike 7 d. liepos (July), Hanover Parke, Meriden, Conn.

L. R. P. V.

Berlin — Anglijos orlaiviai bombomis užmušė 18 nekariškių žmonių Hamburgėje Vokietijoje.

Great Neck, N. Y.

Pasveikinimas Lietuvos Valdžiai

Great Necko lietuviu skaičiuje 150 susirinkę į prakalbą birželio 28 dieną, išklauš kalbėtojus, vienbalsiai sveikina Lietuvos naują vyriausybę, priešakyje su Justu Paleckiu ir pasižada ją remti.

J. Kupčinskas,

Susirinkimo Pirmininkas. (Šis pasveikinimas pasigytas Lietuvon kablegrama.)

Gardner, Mass.

Birželio 24 Birutės moterų pašelpinė draugystė laikė savo 25 metų sukakties susirinkimą ir surengė tą vakarą indik vakarienę.

Birutės draugystės narės, norėdamos atjausti pirmąjį, kės ilgą 22 metų tarnavimą, suteikė Onai Balsevienei dovaną, auksinį dzigoriuką (wrist watch). Pirmininkė dėkoja už tai:

„Žodžiais negaliu išreikšti savo dėkingumą toms narėms Birutės Draugystės, kurios taip širdingai atjautė mano tarnavimą. Tie 22 metai tarnystės buvo linksni, nes smagu dirbti, kada visos dirba bendrai dėl gerovės visų. Atėityj, kaip ir praeityj, stengsiuos dirbti dėl gerovės Draugystės. Tariau draugėms širdingai ačiū už tokią puikią dovaną! Šitas vakaras su dovana ir narių atjautimas bus mano atmintį visados.“

Gardnerio majoras, Fred Perry, žada įnešti kongresan, kad kiekvienas miestas, kuris turi „airportą“, kad ant kiekvieno 1,000 gyventojų būtų laikomas valdiškas orlaivis. Sulig to skaičiaus Gardneris turėtų apie 25 valdiškų orlaivų.

Sudegę Greenwood Associates“ dirbtuvė. Dvi kompanijos tuose namuose turėjo dirbtuves — Wayside Furniture Co. ir Lily Varnish Co. Nors dirbtuvės nelabai daug dirbo, bet visgi būrelis darbininkų

ESTATE OF
BARRY P. SHALINS
(Shallinskas)
FUNERAL HOME
VESTIE E. DAVIS
Licensed Mgr.
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikdam garbingas laidotuves
\$150
Koplyčias suteikiam nemokamai
visose dalysse miesto
Tel. Virginia. 7-4499

Garsinkite savo būznį dienraštyje „Laisvėje“.

DR. J. J. KASKIAUČIUS
Telefonas: Humboldt 2-7964
530 SUMMER AVENUE
Arti Chester Avenue
NEWARK, N. J.
VALANDOS: 2-4 ir 6-8
Nėra valandų sekmadieniais

FOTOGRAFAS

Traukiu pavelklus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus pavelklus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalau esant ir p a d i n u t o k i o dydžio, koldo pagaiduama. Taipogi atliavioju įvairiom spalvom.

JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn
Kamp. Broadway ir Stone Ave.,
tūvių, kitokių grupių ir pavienių
stodiu BMT Line
Tel.: Glenmore 5-6181

paliko be darbo. Savininkai žada atstatyti, bet mažesnes dirbtuves.

Amerikos Lietuvių Piliiečių Klubas rengia ant Lietuvių Kempės, Airport Rd., West Broadway, didelį pikniką. Bus įvairi programa. Taipgi, kalbės Massachusetts valstijos kandidatai. Grieš gera orkes-

tra. Bus gardžių valgių. Piknikas įvyks liepos 20 ir 21 dienomis.

Lietuvių Moterų Klubo susirinkimas įvyks liepos 11-tą. Bus kalbama apie ateinantį pikniką, liepos 27-28, taipgi apie važiavimą į Nantasket Beach spalio 4-tą.

L. J. E.

VARPO KEPTUVĖ

36-40 Stagg St. Tel. Stagg 2-5938 Brooklyn, N. Y.
Varpo Keptuvės Kėksai Vestuvėm ir Parėm Yra Skaniausi

Rūgštį ruginę, saldi ruginę, čielų kviečių, čielų rugių, seničiam duona, balta duona, Caleh ir raisin duona. Taipgi kepama roliai ir bandukės. Puikiausias pasirinkimas skaniausių kėksų-pyragų: Pineapple Cake, Apple Cake, Cheese Cake Coffee Cake, Butter Cake, Bunke ir Spice Cake, Stollen Doughnuts, Pies, Pastries, Apple Turnovers ir Jelly Rolls.

Stundame duoną per pastą į kitus mėsos, specialiai greitai pristato. Ant jūsų pareikalavimo, suteiksime informaciją apie svorį ir kainas.

VARPAS BAKERY 36-40 Stagg Street Brooklyn, N. Y.

ISIGYKITE DABAR
Žemiau parodyta tik keli iš mūsų didelio sandėlio šios rūšies daiktų.

YOUR OLD WATCH is worth money!
TRADE IT IN FOR A **17 JEWEL BULOVA**

Visokiasių Rūšių ZIEDAI

nuo \$1.50 augstyn Daimantai

Melsvi-balti ir perfekto

Daugybė kitų daiktų ir daiktelių sau reikalingų rasite mūsų didelėje krautuvėje. Užեikite pamatyti.

ROBERT LIPTON
JEWELER
Isteigta 1892
701 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
Tarpe
Graham & Manhattan Aves.
Tel. Stagg 2-2173

Priminkite šį skelbimą ir gausite nuolaidą

Odos, Kraujo ir Nervų Ligos Gydomos

Abelna Silpnumas, Chroniški Skauduliai, Skilvio ir žarnų ligos, Hemorrhoidai (sėdynės kraujavimai) ir kiti Mėsazarnės nesveikimai, Inkstų ir Pūslės vargal ir kitos staigos ir chroniškos ligos. Gydoma Vyrai ir Moterys. Jeigu turite nesveikumą, kurio nesuprantate, kreipkitės su pasitikėjimu į Dr. Zins. Leiskite man išaiškinti jūsų sveikatos stovį be jokios prievolės iš jūsų pusės.

Ištyrimas dovanai.

Daroma Kraujo ir Šlapimo Tyrimai, X-Spinduliai

DR. L. ZINS Istaiga 30 metų
110 EAST 16 ST., NEW YORK, N. Y.
Tarp Union Sq. ir Irving Pl.
VALANDOS: 10 A. M. - 8 P. M. - Sekmadieniais 10-2

Pasimatykite su Tolimais Svečiais ir Pasilinksminkite "Laisvės" Piknike Rytoj, Liepos 7-tą, Klaščiaus Parke!

Prie Anglijos Pavilono Trūkusi Bomba Pas. Parodoj Užmušė Du Detektyvus, 5 Sužeidė

Liepos 4-tos popietį trūkusi bomba prie Anglijos pavilono Pasaulio Parodoj užmušė du bombų skvado detektyvus, sužeista kiti penki Policijos Departamento žmonės ir tik nebuvimas toj vietoj išgelbėjo daugį kitų žmonių nuo to paties likimo.

Eksplozijos pajėga buvus tokia didelė, kad išsirusė apie 5 pėdų pločio ir 2 pėdų gilumo duobė, išplėšė iš kelio didelį smūtą cemento, sugadino 100 pėdų atstume stovinčio Lenkijos pavilono stori langų stikla, nunešė arti buvusio meduko visu lapus, o užmuštųjų policistų drabužių skuteliai buvo išblaskyti net už 50 pėdų.

Žuvo James J. Lynch, 236 Maple Terrace, Bronx, ir Ferdinand Socha, 582 Leonard St., Brooklyn. Sužeisti William J. Federer, Joseph Gallagher ir Marlin J. Schuchman, detektyvai, taipgi Emil Viskoil ir John McLaughlin, policistas ir polic. kapitonas. Kaip aiškina policija, eks-

plozija įvyko po 36 valandų po telefonu gauto grąsinimo išsprogdyti Anglijos paviloną. Bilinge gautam telefonu pranešime pereiną antradienį būvę sakyt: "Išseikt iš bilingo, mes jį išsprogdysim."

Po to, policijos buvę įsakyt kasdieninis patikrinimas bilinge. Bomba panašioj į radijo valizoj radęs William Strachin, elektristas. Valizukę jisai matęs dar trečiadienio rytą, bet manęs priklausausant kitam tarnautojui, nelietęs. Ketvirtadienio popietį praeidinėdamas jis, vėl pastebėjęs tą pačią valizą, toj pat vietoj, ir jam pasigirdę, kad kas viduje taksi, tad paėmęs ir nunešęs bilingo viršininko padėjėjui Rawlins, kuris irgi išgirdęs taksi ir pašaukęs detektyvus. Šie išsinešę lauk norėję bombą sunaikinti, bet tuo tarpu įvyko sprogimas.

Subėgo nelaimės vieton Pas. Parodos policija, pribuvo ir majoras su pol. viršininku, tačiau dalykas vis dar tebebuvo neišaiškintas.

Šumniai Išvykę Vyrai Grįžo Nusivylę

Iš Petsamo, Suomijos portobirželio 20-tą išplaukęs nedidelis laivas Mathilda Thorden pribuvo New Yorkan pereiną trečiadienį vežinas 167-nias keleivias, tame skaičiuje šimtu buvusį taip vadinamų Suomijai gint liuosnorių.

Tie vaikinėliai, išvykę, kaip amerikoniškai sako: "with bells on" — su varpeliais, sugrįžę be garbės laurų, be šumnių sutiktuvių, ir be ūpo, burnodami už prastą maitinimą, ir sykiu džiaugdamies, kad gavo vietos sugrįžti, nors ir be patogumų. Mathilda Thorden turi vietos 14-kai keleivių, vežė 167. Liuosnoriai buvę sugrįžti nulekamame kampe, lyje, o kambariai buvę taupinami ir atiduoti išgalintiems mokėti Centralės Europos pabėgėliams.

"Mes turėjome patys virtis sau valgi savo pasidarytoj karu lauko virtuvėj," skundėsi vienas. "Mums davė tokios kietos duonos, kad dantis išsilaužė," skundėsi kitas. Ir daugelis pyko ant ko nors, o labiausia ant pačios Suomijos ponų, kuriuos jie bėgo ginti nuo Sovietų.

Walter Nelson iš San Francisco pasakojo, kad jam iš Suomijos nuvykus Norvegijon su 130 vyrų jiem buvę paduota 40 metų senumo sausvairi ir sauja kulkų. Už savaitės visai 130, apart penkių, buvę užmušti.

Priedams, sako buvę liuosnoriai, vienas iš jų Robert Clevanger, Detroito lakūnas, už išreikšimą savo nepasitenkinimo balsiai — murmėjimą, buvęs laivo vyriausio inžinieriaus grąsinas išmetimu jūreina ir inžinierius išvadinę liuosnorių "būndūmiu bomų."

Taigi, ponai, kurie liuosnorių ten viliojo, padėję sau kafejose ir parvyko pirmos rūšies laivais ar kliperiais, o paprastiečiai tol buvo geri, kol ponams buvo reikalingi už juos mirti. Kaip jau atliko, visi ponai juos užmiršo. Džiaugėsi tie buvę ponų gynėjai patekę ant grindų pasivolioti prekymin laive, bile tik tas laivas juos veža namo. L. L.

Pirmadienį miesto mechanikose mokyklose pradės lavinti 10,000 jaunų vyrų įvairiems mechanikiškiems darbams sąsiję su nacionalio apsigynimo programa.

Gydys, Kad Galėtų Imt Kariuomenėn

New Yorke negalint išpildyti kvotą rekrutų kariuomenėn iš pilnai sveikų vyrų, vėlavimą pasiūlyta paskubinti nemokamu gydymu vyrų, turinčių mažesnius sveikatos trūkumus, o paskiau juos paimant kariuomenėn.

Aplikantų gydymo mintis kilusi pas pulkininką E. P. Pierson, kada vienam aplikantui jis paliepė eit išsigydyti ir paskui sugrįžti. Aplikantas atsakė, kad gydymuisi jis neturi pinigų. New Yorko Miesto ligoninių komisinerius Dr. S. S. Goldwater liepė juos atsiųsti į miesto ligonines nemokamam gydymui.

Rekrutavimo stoties, 39 Whitehall St., N. Y., vedėjas Magruder apmokėjęs, jog iš didmesčių ateinančių rekrutams aplikantų sveikatos padėtis tokia prasta, kad apie 60 nuošimčių būsią netinkami kariuomenėn dėl įvairių nesveikumų.

Kaip jau pirmesniau rašinyje minėta, apie 40-tys nuošimčių visų aplikantų yra bedarbiai, o daugelis kitų paeina iš bedarbių arba šiaip bėdinių šeimynų, tad tas ir išaiškina, dėlko 60 nuošimčių visų pareikšusių norą įstoti kariuomenėn liuosnoriais randasi su pakirsta sveikata. O turėtų būti pačiam žydėjime, kadangi ima nuo 18-kos iki 35 metų.

Ot, kuomi reikėtų mūsų valdžiai pirmiausia susirūpinti, jeigu jai išties rūpintai rūpėtų šalies apsauga, tai liaudies gerovės ir sveikatingumo pakėlimu. Bet pas mus dabar daroma atvirkščiai: karui paskyros didinamos, o viešiesiems darbams ir bedarbių pagalbai mažinamos. Iš kur gi imsis armijai sveiki žmonės, jeigu minios gyventojų badaus, kaip lig šiolei ir dar aršiau?

T—as.

Laivyno Departamentas išdavė \$93,640 kontraktą Gould & Kress, Inc., firmai, N. Y., išcementuoti kelius ir takus prie Floyd Bennett Field, kuri dabar yra laivyno žinioje ir bus naudojama laivyno patrulinės bazės.

Paul Alexander, išgyvenęs 86 metus saugiai, visgi nesulaukęs natūralės mirties. Liepos 2-ą, jo 86-tą gimtadienį, užmuštas autoisto prie Webster Ave. ir 167th St. Bronx.

"Laisvės" ir visų nuoširdžių laisviečių didžioji iškilmė — metinis piknikas — įvyks jau rytoj, sekmadienį, liepos 7-tą dieną, Klaščiaus Clinton Parke, Betts ir Maspeth Aves., Maspeth, toje pat vietoje, kur pernai buvo.

Piknikan atvyksta svečių iš įvairių kolonijų. Busais pribus dideliais būriais svečių iš Stamford, New Canaan, Patersono, Elizabetho, Newarko, Hillside, Harrison, Kearny ir iš daugelio kitų miestų. Masinomis bus tolimų svečių iš visų rytinių valstijų, o gal ir iš dar toliau, kadangi pasitaikius šventėms daugelis turi atostogų ir jau dešėtkai tolimų svečių-viešnių yra pribuvę iš anksto. Su jais pasimatysim ir pasilinksimsim liepos 7-tą, Klaščiaus Parke.

"Laisvės" piknike bus puiki meno programa, dainuos keleturi chorai: Pirmyn iš Great Necko, vadovaujamas Geo. Kazakevičiaus; Banga iš Elizabetho, vadovystę Aldonos Klimaitės; Sietynas iš Newarko, vadovaujamas kompozitorės B. L. Salinaitės, ir Aidas, vietinis, vadovijęs Aldonos Žilinskaitės.

Dvi šešių kavalkų orkestrų gries be pertraukos lietuviškus ir amerikoniškus šokius nuo 2 val. po pietų iki vėlumo. Pikniko pradžia 10 val. ryto. Bilietas tik 40c. Patartina visiems įsigyti iš anksto, kadangi prie iš anksto pirktų bilietų yra duodama 4 piniginės dovanos: \$10, \$7, \$5 ir \$3.

"Laisvė per visus metus" su mumis, o mes su Laisve įsiamogose," sako visi geri "Laisvės" patrijotai ir jie visada tą įrodo savo skaitlingu dalyvavimu "Laisvės" piknikuose, tad įrodys ir šiame.

Šiais sunkiais laikais, kuomet grėsia mūsų šalies pastėjimas karan ir kuomet "Laisvė" griežčiausiai išstojo už išlaikymą mūsų šalies nuo įsivėlimo į Europos karą; ginkarinės isterijos reakcininkų puolamus ateivius; kovoją už išlaikymą ir praplėtimą demokratijos; už išlaikymą darbo unijai atsiekimu; širdingiausiai remia atsisteigusia Lietuvoj demokratija, yra labai svarbu, kad visi taikos, laisvės ir demokratijos mylėtojai juo glaudžiau ir stipriau suburtų įėgas apie dienraštį "Laisvė", kuris atstovauja, kuris gina tas kilnias idėjas.

Iki pasimatymo "Laisvės" piknike šį sekmadienį, liepos 7-tą, Klaščiaus Clinton Parke, Maspeth!

Tarp Lietuvių

Pas Zaukus svečiuojasi du rochesteriečiai P. Švetikas ir M. Senkus.

Dumbliauskuos svečiuojasi rochesteriečiai J. Šiauliai su dviem sūnumis. Taipgi lankėsi brooklyniečiuose Zlatkai su dukterim, atvykę giminių vestuvėms į Elizabeth, N. J.

Alfonso Bagočiūnas, maspethiečių katalikų veikėjų sūnus, atbuves poros mėnesių kursą laivyno mokykloj, R. L. įstojo laivynan šešeriems metams.

Genovaitė Vaitukaitytė baigė biologijos mokytojos mokslą su Bachelor of Art laipsniu. Ji studijavo 4 metus N. Carolina Universitete.

"Vienybės" ponas P. labai pyksta, kad "Laisvė" įtalpino oileš žmonių išsireikšimus apie poną Smetoną, sako: "Laisvė prašosi sau proto..." Labai gaila, išsisėms jūsu "amunicija," ponuli, "Laisvė" įtalpins dar daug ko, kas jums nepatiks. Z. R.

Lietuvis Piceris Vytautas Tamulis Laimėjo Penktąjį Baseball Geimį Brooklyno Tyme

Brooklyno Dodgers beisbolės tyme lošia tikait vienas čiagimis lietuvis — piceris. Užvakar jis lošė asvo geriausį geimį prieš New Yorko "Giants", ir atsistojo tarpe pačių geriausių beisbolininkų šiam sezonui. Vytautas laimėjo penktą geimį, kuriame jis lošė šiam sezonui, ir dabar veikiausiai daug daugiau apie mūsų tautietį girdėsime per spaudą ir per radio.

Per septynis "inings," Tamulis neprileido Giants lošėjams pasiekti pirmąją bazę (first base). Tik aštuntame, pradėjo pavargti ir "Giants" pasisekė su-

duoti bolei; tie trys smūgiai atnešė vieną tašką Giants tyme. Dodgers gavo šešis. Arti 55,000 žmonių buvo Polo Grounds Stadione šį lošimą matyti.

Visi žiūrovai stebėjosi mūsų tautiečio gabumu, nes šiam sezonui, jis užvakar pirmą kartą gavo progą parodyti ką jis gali. Vytautas, beje, yra geras draugas Tomo Yermal, "Tiesos" jaunimo skyriaus sporto rašytojo, ir geras draugas LDS jaunimo. Kai gegužės pradžioj Brooklyno jaunuliai rengė sporto hankietą, Vytautas atsiuntė telegramą pasveikinti jiems iš Pittsburgho, kur jis tą dieną lošė. J.

Lietuvos Kilmės Žmonės Garbės Požymiui

American Common sienon Pasaulio Parodoj ruošiamasi įrašyti 59 tautų sveturgimius, dar gvenančių ir veikiančių Amerikoje pasižymėjusių žmonių vardus.

Kaip praneša Harvey W. Anderson, American Common direktorius, ir Edward J. Condon, atstovaujantis Sears, Roebuck ir Co., kuri įrengė American Common parodoj, toj sienoj įrašyti parinkta ir 6 iš Lietuvos kilę žmonės. Jais yra sekami:

Otto D. Tolischus už pasižymėjimą žurnalizme: William Zorach—mene; Louis L. Dublin—švietime; Frank Lubin—sporte; Sidney Hillman—darbininkų organizavime; Joseph Hayem Barach—medicinoje.

Lankėsi "Laisvėje"

Sventėmis, atlankė mūsų įstaigą Jurgis Pužas ir sūnus iš Girardville, Pa., taipgi Petras Urbonas, jo žmona ir du jaunuoliai, buvę brooklyniečiai, iš Ashland, Pa. Atsinaujino "Laisvė" metams ir pakaikavo \$2 darbininkų reikalams.

Penktadienio rytą lankėsi Petras Bugailiškis. Papasakojęs apie rochesteriečių veiklą ir atidavęs jų linkėjimus, svečias dovanavo \$2. "Laisvės" reikalams ir pasižadėjo dalyvauti "Laisvės" piknike. Apistojęs pas LDS 1 kp. narį ir veikėją Brooks, Ridgewood.

Taipgi lankėsi Jonas Vaivada iš Rochester, N. Y., senas "Laisvės" skaitytojas ir rėmėjas. Apistojęs pas Depsus, Williamsburge, Svečias užsiskaitė lietuvių anglų kalbos inžinierių.

RANDAVOJIMAI

Pasirandavoja keturi kambariai. Namai patalinti. Renda \$18.00 mėnesi. Prašome kreiptis: 473 Grand St. (158-160)

PARDAVIMAI

Noriu parduoti arba gauti pusininką prie automobilio Parking lot. Vieta 210 Moore St. tarpe Bushwick Ave. ir White St. Brooklyn. Galite matyti savininką ant vieto arba šaukite telefoną: Esplanade 7-9645.

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau darbininko dirbti prie ūkės. Vis tiek kad ir nebūtų dirbęs ant ūkės, bet ne senesnis 45 metų. Su mokymais susitaukims. Atsiskait šiuomi antrašči: J. Danisevich, Hubardsville, N. Y. (156-158)

PARDAVIMAI

Parsiduoda labai graži ūkė prie ežero ir prie gero kelio. Yra namas su 11 kambarių ir kiti namukai, visos tinkamos mašinos ir kiti reikalingi dalykai prie ūkio. Randa si daug gyvulių, 225 akrų derlingos žemės. Parsiduoda už priėmimą kainą. Prežastis pardavimo — nėra gaspadoriaus. Prašome kreiptis sekamu antrašu: M. Biblencik, R. D. 4, Richfield Springs, N. Y. (154-162)

Baigė Vidurinę Mokyklą

Irene Dobilaite, ridgewoodiečių Annos ir Prano Dobily dukte, sėkmingai baigė Bushwick High School birželio 26. Rudeniop ketina Hefley mokykloj imt biznio kursas. Geros kloties!

Kiek pasilsėjus nuo buvusių ir pasiruošus ateities mokyklos darbams, Irene tikisi galėsianti daugiau dalyvauti ir lietuvių jaunime, kur jau se-

niai dalyvauja jos broliukas Howard, jauniausias aidietis. Jos mamytė irgi veiki suaugusiose, ypatingai su moterimis klubietėmis, taipgi gerai tartininkė "Laisvei" jos pra-mogose.

REIKALAVIMAI

Reikalingas pagalbininkas prie prižiūrėjimo namo. (Superintendent's helper). Pageidaujama, kad būtų blaivininkas ir atsakomingas. Kreipkitės: Sigmund Solub, 102 E. 114th St., New York City, N. Y. Arba šaukite telefoną: Lehigh 4-0592. (156-158)

NOTARY
PUBLIC

Telephone
STagg 2-5043

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

LAISNIUOTAS GRABORIUS

660 Grand Street Brooklyn, N. Y.

Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai

Lidėsio valandoj krepkietės pas mus. Patarnavimas bus užtikrintas ir už priėmimą kainą.

Lietuvių Rakandų Krautuvė

Parduodame įvairius rakandus labai nužemintomis kainomis. Pasirinkimas didelis. Bedroom Sets, Parlor Sets, Studio Couches, Kitchen Sets, Dinette Sets, Matrasai ir Springsai

GRAND CHAIR CORPORATION

LIETUVIAI RAKANDŲ ISDIRBĖJAI

ANT. PETRAITIS, Biznio Vedėjas

409 ir 436 Grand St. Tel. EV. 7-8451 Brooklyn, N. Y.

BAR ir GRILL LIETUVIŲ RESTAURANAS

Idomiai įpuosta lietuviška aludė ant Grand Street Rheingold extra Dry Alus. Didelis pasirinkimas visokių Vynų ir Degtinės

Turime ir kambarių pernakvoti arba savaitiniai išrandavot
JOSEPH ZEIDAT
Savininkas
411 Grand St. Brooklyn

LeVANDA

FUNERAL PARLORS
Incorporated

J. LeVANDA—E. LeVANDA
Tėvas ir Sūnus Levandauskai

UNDERTAKERS

337 UNION AVENUE

BROOKLYN, N. Y.

Tel. STagg 2-0788

NIGHT—Havemeyer 8-1168

Mateušas Simonavičius

Gražiai Įrengta Susijėjimams Įstaiga

Vietos ir importuotos degtinės ir vyrai, geriausių bravorų alus ir ėlius. Kada būsite Brooklyne, už-eikite susipažinti.

Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys, užėjimui su moterimis. Nedėliomis atdara nuo 1 valandos diena iki vakarų.

426 SOUTH 5th STREET BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes elevatorio stoties Tel. Evergreen 4-9508

Lietuvių Kūro Kompanija

IDEDAME MASTER-KRAFT OIL BURNERS
I JOSŲ SENĄ AR NAUJĄ SILDYTUVĄ
(Steam Boiler)

Mūsų inžinieriai išmieriūs jūsų namus ir įdės tinkamą "burner" arba visą garo arba karšto vandens sistemą. Maloniai suteikiame aprokačius be jokio mokesčio.

TRU-EMBER FUEL CO., INC.

485 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-1661

FRANK DOMIKAITIS RESTAURACIJA

417 Lorimer St. — Brooklyn — "Laisvės" Name

GERIAUSIOS ROSIES VALGIAI

Gaminami Europiško ir Amerikoniško stiliaus. Puikūs, lietuviško namų darbo, kilbasai ir kepta paršiena; gaspadoriška nuvirti kopūstai ir barščiai.

ATDARA NUO ANKSTI RYTO IKI VELAI VAKARO

Vasaros laikų visada yra gražus pasirinkimas plėniskų valgių ir daržovių—virtų ir žalių.